

HET VERLOOP VAN DE SOCIAALECONOMISCHE INDICATOREN EN DE CONJUNCTUUR IN WEST-VLAANDEREN

-

OPMAAK OKTOBER 2020

INHOUD

	<u>Blz.</u>
1. WERKLOOSHEID	3
2. WERKAANBIEDINGEN.....	8
3. TIJDELIJKE WERKLOOSHEID	11
4. VERGUNDE WONINGEN	15
5. OMZET EN INVESTERINGEN	19
6. STARTERS	22
7. FAILLISEMENTEN EN VERLOREN JOBS.....	25
8. INSCHRIJVINGEN VAN PERSONENWAGENS	29
9. ELEKTRICITEITSVERBRUIK.....	32
10. CONJUNCTUURINDICATOR VAN DE NATIONALE BANK	34
11. OVERZICHTSTABEL VOOR WEST-VLAANDEREN EN HET VLAAMSE GEWEST.....	36
12. BESLUIT	38

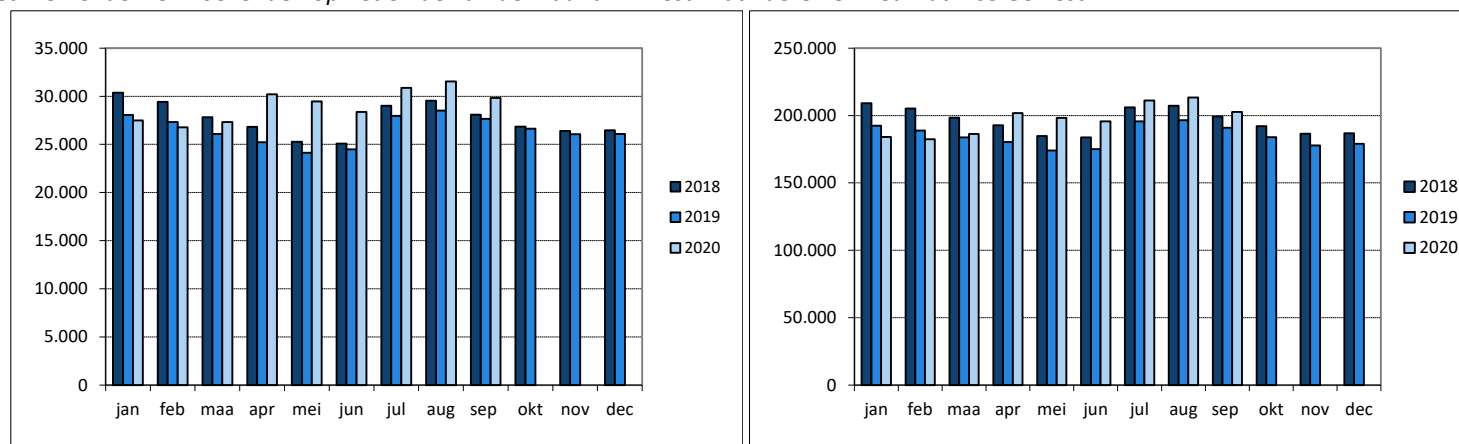
1. WERKLOOSHEID

BRON: VDAB, RVA

Cijfers tot en met september 2020.

Indicator: totaal aantal werklozen¹

Figuur 1: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
September 2020	Aantal: 29.816 +7,8% op jaarbasis	Aantal: 202.583 +6,2% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	+9,6% op jaarbasis	+7,6% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	+19,3% op jaarbasis	+12,5% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+0,1% op jaarbasis	-2,2% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	-1,2% op jaarbasis	-4,3% op jaarbasis

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

¹ Onder werklozen wordt verstaan: het aantal niet-werkende werkzoekenden. Zij vertegenwoordigen het bij de VDAB ingeschreven arbeidsmarktpotentieel. In deze groep zijn onder meer de schoolverlaters, de vrij ingeschrevenen en een zeer diverse restgroep (met daarin de tijdelijk geschorsten) opgenomen. Een nadeel is wel dat de oudere werklozen met vrijstelling van inschrijving als werkzoekend niet zijn opgenomen.

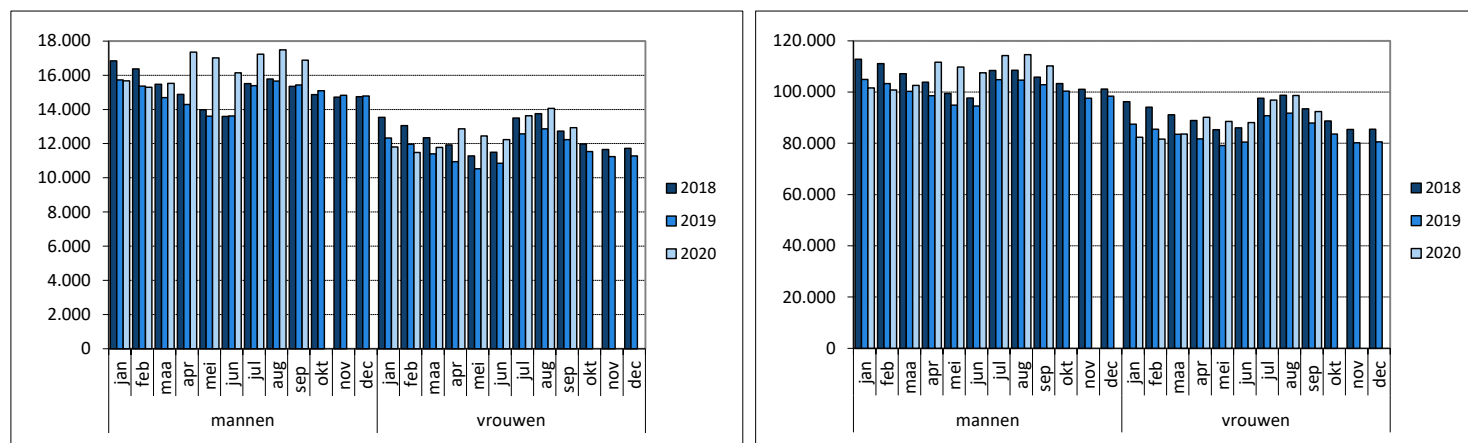
In juli, augustus en september 2020 steeg het aantal werklozen in *West-Vlaanderen* op jaarbasis minder sterk dan de drie voorgaande maanden. Het aantal werklozen lag in West-Vlaanderen in het derde kwartaal van 2020 gemiddeld 9,6% hoger dan in het derde kwartaal van 2019.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardige evolutie. De toename in het derde kwartaal van 2020 (+7,6% op jaarbasis) was kleiner dan in West-Vlaanderen.

Deze toenames zijn het gevolg van de uitbraak van COVID-19 en de maatregelen die volgden om het virus in te dijken. Zo werden onder andere veel contracten van uitzendkrachten stopgezet. De tijdelijke werkloosheid zit niet in deze cijfers (cfr. blz 11).

Indicator: aantal werklozen naar geslacht

Figuur 2: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden op het einde van de maand naar geslacht in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN		VLAAMS GEWEST	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
September 2020	Aantal: 16.884 +9,5% op jaarbasis	Aantal: 12.932 +5,8% op jaarbasis	Aantal: 110.183 +7,1% op jaarbasis	Aantal: 92.400 +5,0% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	+11,0% op jaarbasis	+7,9% op jaarbasis	+8,5% op jaarbasis	+6,4% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	+21,7% op jaarbasis	+16,1% op jaarbasis	+14,2% op jaarbasis	+10,5% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+1,6% op jaarbasis	-1,8% op jaarbasis	-1,1% op jaarbasis	-3,5% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+0,9% op jaarbasis	-3,7% op jaarbasis	-3,0% op jaarbasis	-5,8% op jaarbasis

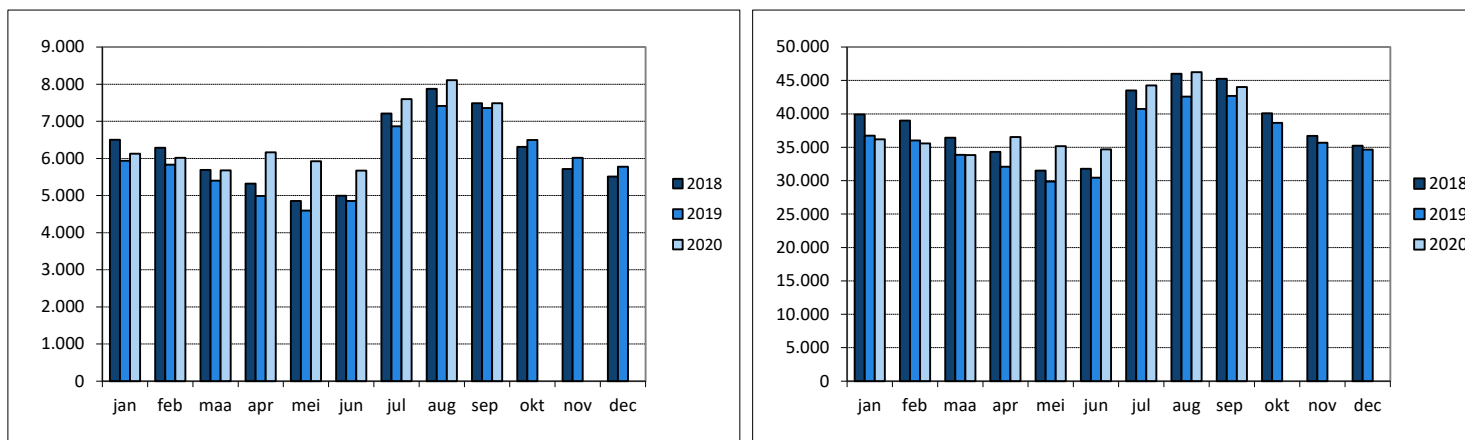
Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In *West-Vlaanderen* was er in het derde kwartaal van 2020 bij zowel mannen (+11%) als vrouwen (+7,9%) een toename op jaarbasis van het aantal werklozen. Zowel bij de mannen als bij de vrouwen was deze toename op jaarbasis een stuk kleiner dan in de toename op jaarbasis in het tweede kwartaal van 2020.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld. De toenames op jaarbasis in Vlaanderen in het derde kwartaal van 2020 waren zowel bij de mannelijke (+8,5%) als de vrouwelijke (+6,4%) werklozen kleiner dan in West-Vlaanderen.

Indicator: aantal jeugdwerklozen

Figuur 3: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden jonger dan 25 jaar op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN		VLAAMS GEWEST	
September 2020	Aantal: 7.487 +1,8% op jaarbasis	Aandeel in totaal: 25,1% -1,5%punt op jaarbasis	Aantal: 44.032 +3,2% op jaarbasis	Aandeel in totaal: 21,7% -0,6%punt op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	+7,2% op jaarbasis		+6,8% op jaarbasis	
Kwartaal 2 - 2020	+23,0% op jaarbasis		+15,2% op jaarbasis	
Kwartaal 1 - 2020	+3,9% op jaarbasis		-1,0% op jaarbasis	
Kwartaal 4 - 2019	+4,3% op jaarbasis		-2,7% op jaarbasis	

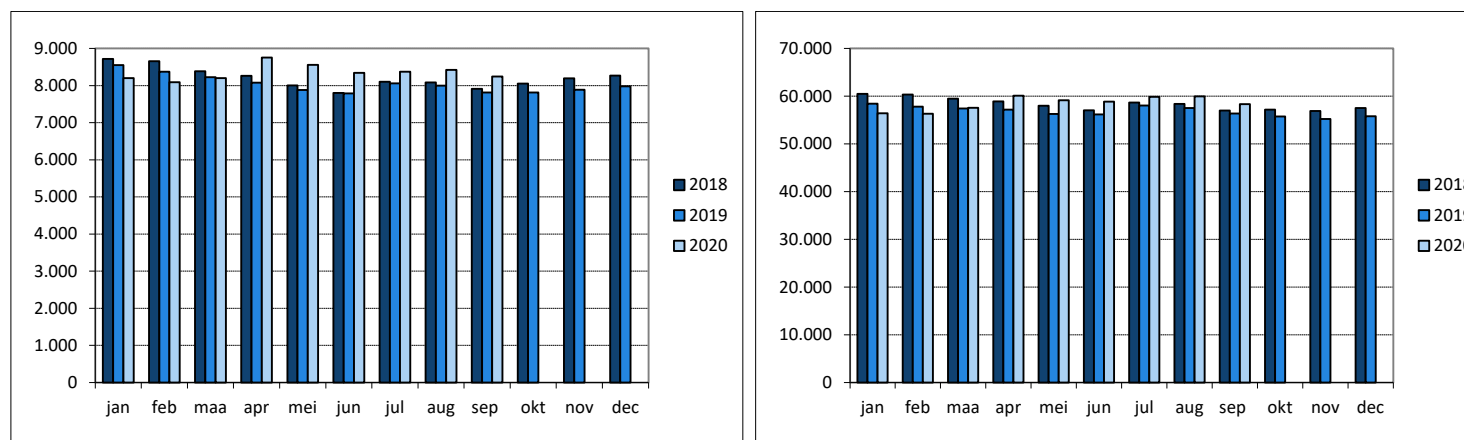
Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In juli, augustus en vooral september 2020 steeg het aantal jeugdwerklozen in *West-Vlaanderen* duidelijk minder sterk dan in de drie voorgaande maanden. In het hele derde kwartaal van 2020 was de toename van het aantal jeugdwerklozen in West-Vlaanderen (+7,2%) minder groot dan de toename van het totale aantal werklozen, waardoor hun aandeel daalde van 25,7% in het derde kwartaal van 2019 tot 25,1% in het derde kwartaal van 2020.

Ook in het *Vlaamse Gewest* waren de toenames op jaarbasis bij de -25-jarige werklozen in juli, augustus en september duidelijk kleiner dan in de drie voorgaande maanden. De toename op jaarbasis in het derde kwartaal van 2020 was in Vlaanderen (+6,8%) iets kleiner dan in West-Vlaanderen. In Vlaanderen steeg het aantal jeugdwerklozen op jaarbasis iets minder sterk dan het totale aantal werklozen, waardoor het aandeel jeugdwerklozen een minieme afname kende van 21,6% in het derde kwartaal van 2019 tot 21,5% in het derde kwartaal van 2020.

Indicator: aantal werklozen van 50 jaar en ouder

Figuur 4: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden van 50 jaar en ouder op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN		VLAAMS GEWEST	
September 2020	Aantal: 8.246 +5,6% op jaarbasis	Aandeel in totaal: 27,7% -0,6%punt op jaarbasis	Aantal: 58.322 +3,5% op jaarbasis	Aandeel in totaal: 28,8% -0,7%punt op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	+4,9% op jaarbasis		+3,6% op jaarbasis	
Kwartaal 2 - 2020	+8,0% op jaarbasis		+5,0% op jaarbasis	
Kwartaal 1 - 2020	-2,6% op jaarbasis		-1,9% op jaarbasis	
Kwartaal 4 - 2019	-3,4% op jaarbasis		-2,8% op jaarbasis	

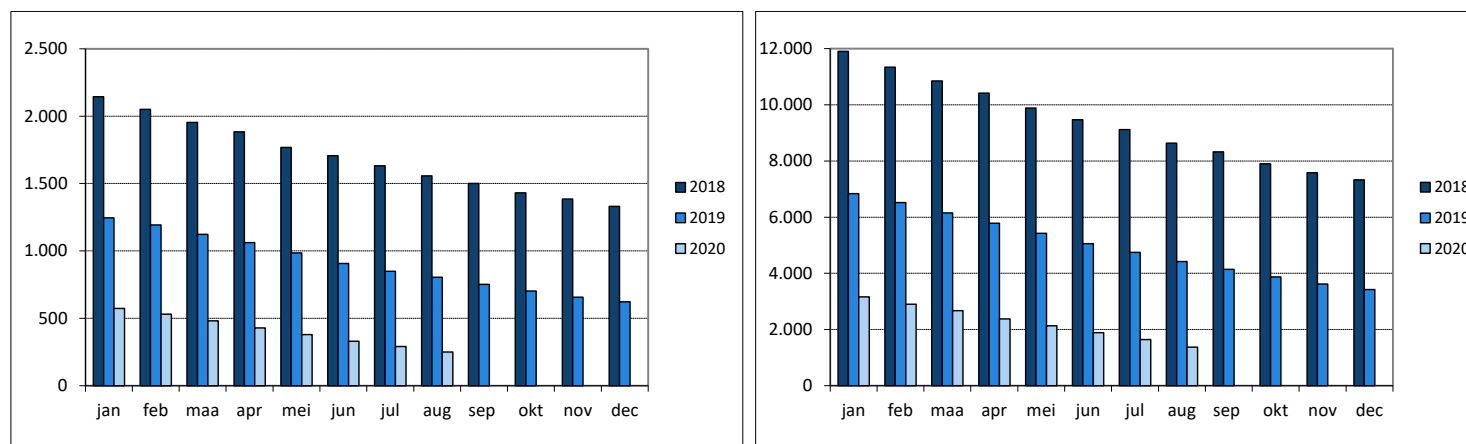
Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In *West-Vlaanderen* steeg het aantal werkzoekenden van 50 jaar en ouder in het derde kwartaal van 2020 (+4,9% op jaarbasis) minder sterk dan in het tweede kwartaal van 2020 (+8% op jaarbasis). Aangezien het aantal werkzoekende 50-plussers in het derde kwartaal van 2020 minder sterk toenam dan het totale aantal werklozen, daalde het aandeel werkloze 50-plussers van 28,4% in het derde kwartaal van 2019 tot 27,2% in het derde kwartaal van 2020.

In het *Vlaamse Gewest* was er een gelijkaardige evolutie. De toename van het aantal werkloze 50-plussers in het derde kwartaal van 2020 was in Vlaanderen (+3,6%) kleiner dan in West-Vlaanderen. Doordat het aantal werkloze 50-plussers minder sterk toenam dan het totale aantal werklozen, daalde hun aandeel van 29,5% in het derde kwartaal van 2019 tot 28,4% in het derde kwartaal van 2020.

Indicator: aantal uitgeschreven werklozen van 50 jaar en ouder (= aantal niet-werkende niet-werkzoekenden)

Figuur 5: Evolutie van het aantal uitgeschreven oudere werklozen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Augustus 2020	Aantal: 249 -69,0% op jaarbasis	Aantal: 1.370 -69,0% op jaarbasis
Juli 2020	-65,8% op jaarbasis	-65,3% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-61,6% op jaarbasis	-60,7% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	-55,5% op jaarbasis	-55,2% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	-52,2% op jaarbasis	-52,1% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2019	-48,7% op jaarbasis	-49,0% op jaarbasis

Bron: RVA, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het tweede kwartaal van 2020 daalde het aantal uitgeschreven oudere werklozen in *West-Vlaanderen* met 61,6% op jaarbasis. Met afnames op jaarbasis van respectievelijk 65,8% en 69% zette deze trend zich ook in juli en augustus 2020 voort.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardige evolutie en lag het aantal uitgeschreven oudere werklozen in het tweede kwartaal van 2020 op jaarbasis 60,7% lager. In juli en augustus 2020 waren er afnames van respectievelijk 65,3% en 69% op jaarbasis.

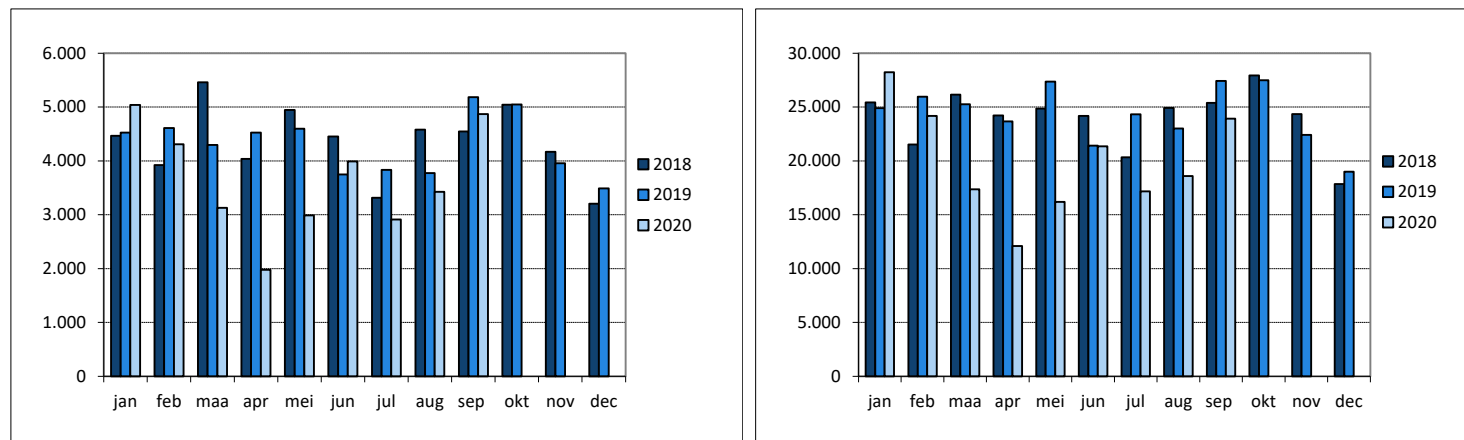
2. WERKAANBIEDINGEN

BRON: VDAB

Cijfers tot en met september 2020.

Indicator: aantal ontvangen vacatures²

Figuur 6: Evolutie van het aantal ontvangen werkaanbiedingen voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
September 2020	Aantal: 4.869 -6,1% op jaarbasis	Aantal: 23.924 -12,8% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	-12,4% op jaarbasis	-20,2% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-30,4% op jaarbasis	-31,4% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	-7,1% op jaarbasis	-8,4% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+0,6% op jaarbasis	-1,8% op jaarbasis

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

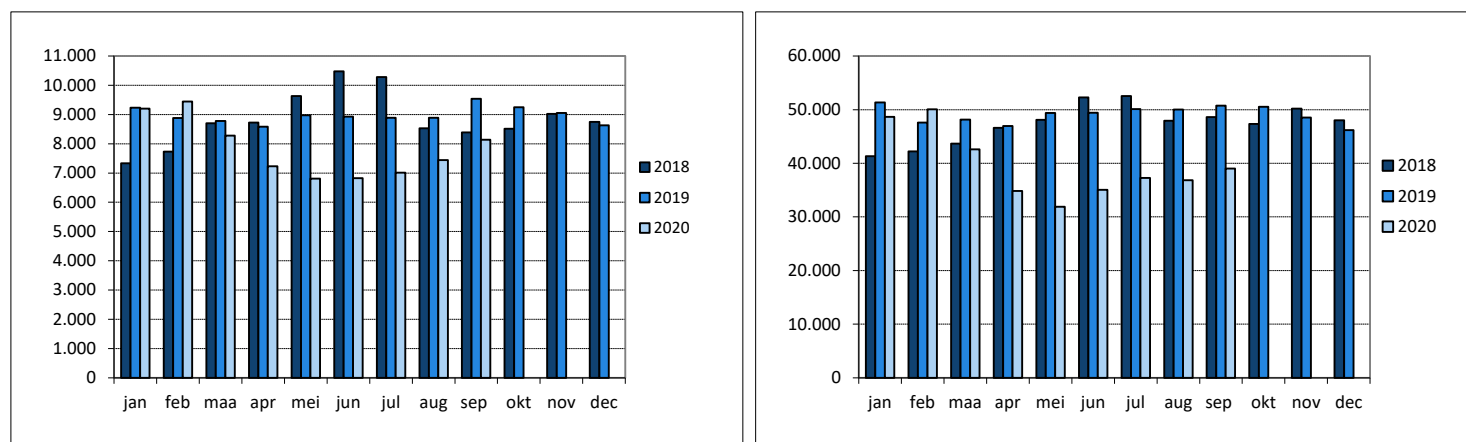
In het derde kwartaal van 2020 ontving de VDAB in *West-Vlaanderen* 12,4% minder vacatures dan in het derde kwartaal van 2019. De afname op jaarbasis is hiermee duidelijk kleiner dan in het tweede kwartaal van 2020 (-30,4%).

² In het Normaal Economisch Circuit zonder uitzendopdrachten (NECzU). Wegens te grote niet-conjunctuurgerelateerde schommelingen worden de vacatures voor studentenjobs vanaf januari 2014 niet meer meegeteld in het Normaal Economisch Circuit. Vanaf januari 2015 worden enkel die vacatures meegenomen die rechtstreeks aan de VDAB worden gemeld.

Ook in het *Vlaamse Gewest* was de afname van het aantal vacatures op jaarbasis in het derde kwartaal (-20,2%) kleiner dan in het tweede kwartaal van 2020. In het tweede en vooral derde kwartaal van 2020 daalde het aantal ontvangen vacatures op jaarbasis sterker in Vlaanderen dan in West-Vlaanderen.

Indicator: aantal openstaande vacatures

Figuur 7: Evolutie van het aantal openstaande vacatures op het einde van de maand voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
September 2020	Aantal: 8.139 -14,7% op jaarbasis	Aantal: 39.037 -23,1% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-17,3% op jaarbasis	-25,0% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-21,2% op jaarbasis	-30,2% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+0,1% op jaarbasis	-3,9% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+2,5% op jaarbasis	-0,2% op jaarbasis

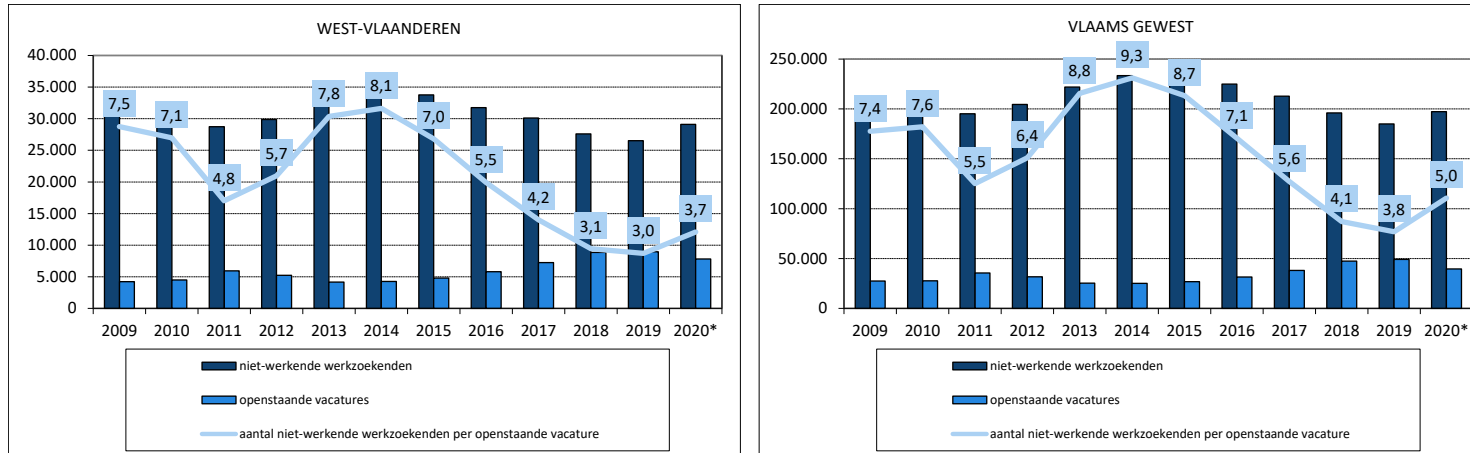
Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In *West-Vlaanderen* stonden in het derde kwartaal van 2020 17,3% minder vacatures open dan in het derde kwartaal van 2019. De afname op jaarbasis is hiermee kleiner dan in het tweede kwartaal van 2020 (-21,2%).

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld. Het aantal openstaande vacatures in het derde kwartaal van 2020 daalde met 25% op jaarbasis echter een stuk sterker dan in West-Vlaanderen.

Indicator: aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature

Figuur 8: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, 2009-2020* (jan-sep 2020)

BRON: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Een stijgend aantal niet-werkende werkzoekenden in combinatie met een dalend aantal openstaande vacatures zorgt voor een afname van de arbeidsmarktkrapte in de eerste negen maanden van 2020. Met 3,7 niet-werkenden werkzoekenden per openstaande vacature blijft de arbeidsmarktkrapte in *West-Vlaanderen* in de eerste negen maanden van 2020 evenwel duidelijk groter dan gemiddeld in het *Vlaamse Gewest* (5,0).

3. TIJDELIJKE WERKLOOSHEID

BRON: RVA

Cijfers voor maart tot en met augustus 2020.

De cijfers die we hier bespreken betreffen de tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19.

Door de uitzonderlijke omstandigheden ingevolge de coronacrisis en de enorme omvang van het aantal aanvragen tot tijdelijke werkloosheid, besliste de Minister van Werk om de aanvraagprocedures sterk te vereenvoudigen om zo een snelle betaling van de getroffen werknemers te kunnen verzekeren³.

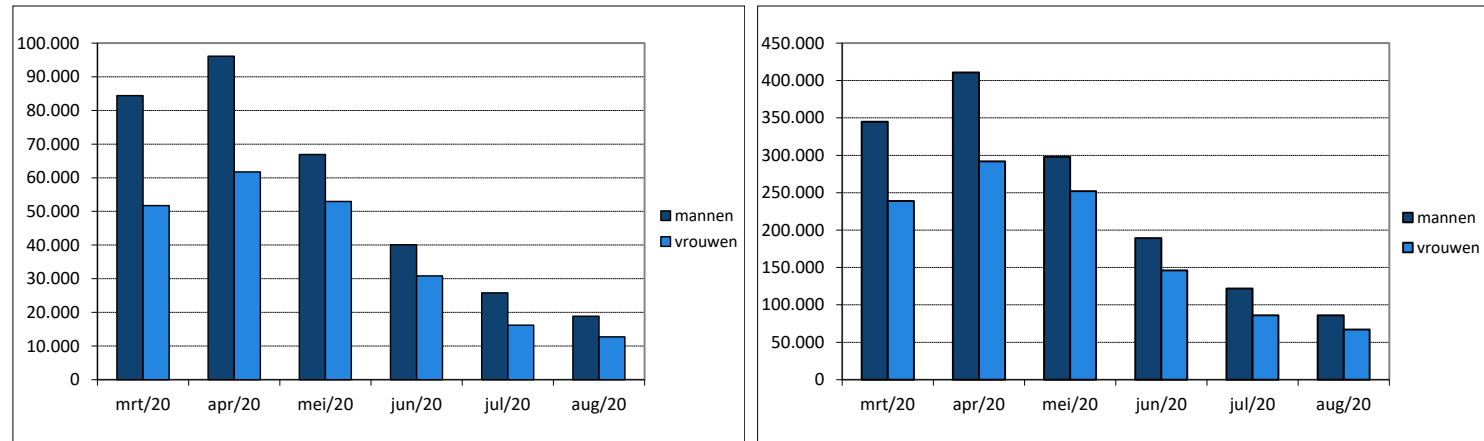
De RVA besliste om de update van de gewone betaalstatistieken van de tijdelijk werklozen tijdelijk op te schorten en in plaats daarvan voorlopig enkel tabellen ter beschikking te stellen over de tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19. De tellingsmethode van deze statistiek wijkt af van de gewone betaalstatistiek. Zo hebben de gegevens betrekking op de referentemaand (niet de indieningsmaand) en worden ze uitgedrukt in aantal werknemers (niet fysieke eenheden). In een latere fase zal de RVA de gebruikelijke statistieken inzake tijdelijke werkloosheid opnieuw publiceren⁴.

³ Bron: <https://www.rva.be/nl/nieuws/tijdelijke-werkloosheid-ten-gevolge-van-het-uitbreken-van-het-coronavirus-covid-19-vereenvoudiging-van-de-procedure>.

⁴ Bron: <https://www.rva.be/nl/documentatie/statistieken/tijdelijke-werkloosheid-wegens-coronavirus-covid-19/methodologie>.

Indicator: aantal tijdelijke werklozen naar geslacht

Figuur 9: Evolutie van het aantal tijdelijke werklozen ingevolge COVID-19 naar geslacht in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN			VLAAMS GEWEST		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Augustus 2020	18.871	12.686	31.557	85.994	67.061	153.055
Juli 2020	25.791	16.171	41.962	121.740	86.030	207.770
Juni 2020	40.116	30.839	70.955	189.380	145.973	335.353
Mei 2020	66.941	52.975	119.916	297.916	251.997	549.913
April 2020	96.120	61.725	157.845	410.780	291.812	702.592
Maart 2020	84.436	51.727	136.163	344.994	239.020	584.014

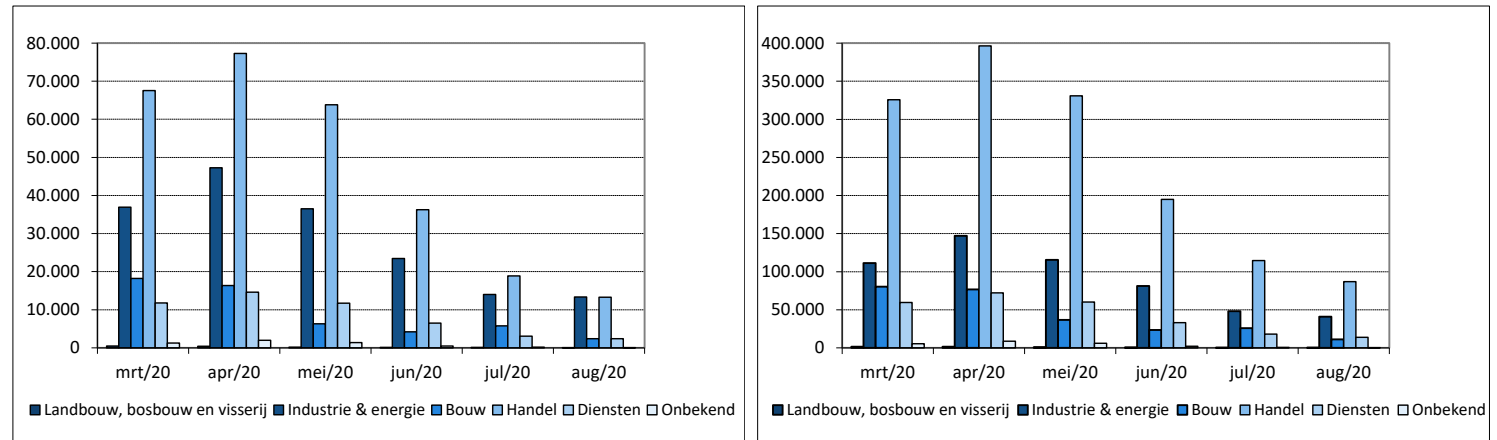
Bron: RVA, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In augustus 2020 telde *West-Vlaanderen* 31.557 tijdelijk werklozen als gevolg van COVID-19, wat 76,8% minder is in vergelijking met maart 2020. In maart 2020 vertegenwoordigden de *West-Vlaamse* tijdelijk werklozen 23,3% van het Vlaamse totaal; in augustus 2020 is dit aandeel gedaald tot 20,6%. In vergelijking met het *West-Vlaamse* aandeel loontrekkenden (18,5% op 31/12/2018) werd in *West-Vlaanderen* proportioneel meer gebruik gemaakt van de COVID tijdelijke werkloosheid. De mannelijke tijdelijk werklozen waren in augustus 2020 sterker vertegenwoordigd dan de vrouwelijke (59,8% ten opzichte van 40,2%).

Het *Vlaamse Gewest* telde in augustus 2020 153.055 tijdelijk werklozen. In *Vlaanderen* daalde het aantal tijdelijk werklozen (-73,8%) tussen maart en augustus 2020 nagenoeg even sterk als in *West-Vlaanderen*. Net als in *West-Vlaanderen* waren de mannelijke tijdelijk werklozen ook in *Vlaanderen* in de meerderheid in augustus 2020 (56,2%).

Indicator: aantal tijdelijke werklozen naar sector

Figuur 10: Evolutie van het aantal tijdelijke werklozen ingevolge COVID-19 naar sector in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN						VLAAMS GEWEST					
	Land- en bosbouw, visserij	Industrie & energie	Bouw	Handel	Diensten	Onbekend	Land- en bosbouw, visserij	Industrie & energie	Bouw	Handel	Diensten	Onbekend
Augustus 2020	69	13.336	2.414	13.310	2.370	58	229	40.795	11.058	86.874	13.740	359
Juli 2020	107	13.979	5.749	18.902	3.040	185	391	48.235	25.878	114.512	18.058	696
Juni 2020	123	23.469	4.197	36.242	6.458	466	539	81.178	23.455	194.917	33.137	2.127
Mei 2020	198	36.508	6.300	63.804	11.720	1.386	893	115.500	36.583	330.841	60.036	6.060
April 2020	402	47.259	16.362	77.263	14.596	1.963	1.457	147.057	76.699	396.506	72.202	8.671
Maart 2020	455	36.928	18.194	67.574	11.780	1.232	1.437	111.342	80.324	325.701	59.653	5.557

Bron: RVA, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Van alle tijdelijk werklozen in augustus 2020 in *West-Vlaanderen* was 42,3% aan de slag in de industrie en een bijna even groot aantal (42,2%) in de handel. Alle sectoren telden in augustus 2020 duidelijk minder tijdelijk werklozen dan in maart 2020. De relatieve afname was het grootst in de bouwsector (-86,7%) en de landbouw (-84,8%). In augustus 2020 was het West-Vlaamse aandeel in het totaal aantal COVID tijdelijke werklozen in Vlaanderen het grootst in de industrie (32,7%) en de landbouw (30,1%),

gevolgd door de bouwsector (21,8%) en de handel en diensten (15,6%). In vergelijking met het West-Vlaamse aandeel in het Vlaamse aantal bezoldigden naar sector⁵, zijn de tijdelijk werklozen in de landbouw, industrie en bouwsector sterker vertegenwoordigd.

In het *Vlaamse Gewest* was het aandeel tijdelijk werklozen in de handel (56,8%) in augustus 2020 een stuk groter en het aandeel in de industrie (26,7%) een stuk kleiner dan in West-Vlaanderen. Net als in West-Vlaanderen daalde het aantal tijdelijk werklozen tussen maart en augustus 2020 procentueel het sterkst in de bouwsector (-86,2%) en de landbouw (-84,1%).

⁵ Aandeel West-Vlaanderen in totaal aantal Vlaamse bezoldigden op 31/12/2018: 23,2% voor zowel landbouw als industrie, 21% voor de bouwsector en 17,4% voor de handel en diensten.

4. VERGUNDE WONINGEN

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Voorlopige cijfers tot en met juni 2020 voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest⁶.

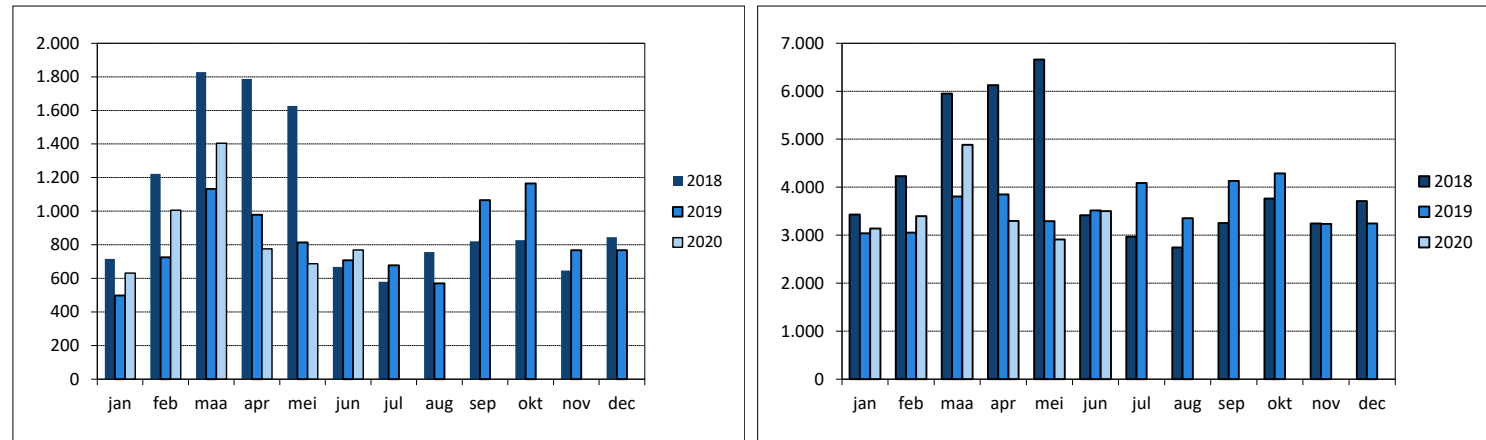
De statistiek van de vergunde woningen is een statistiek die onderhevig is aan grote schommelingen, waardoor de analyse telkens best gebeurt over een langere tijdspanne en op basis van (voortschrijdende) gemiddeldes. Bovendien werd de evolutie van de statistiek begin 2014, begin 2016 en begin 2018 grotendeels bepaald door (aangekondigde) wijzigingen in de regelgeving. Hierdoor is het moeilijker om op basis van de evolutie van deze statistiek uitspraken te doen over de conjuncturele evolutie, i.c. het consumentenvertrouwen.

Zo daalt bijvoorbeeld iedere twee jaar het toegelaten maximale E-peil voor nieuwbouwwoningen. Er was een verstrenging op 1 januari 2014, 1 januari 2016, 1 januari 2018 en er volgde een nieuwe op 1 januari 2020. Sinds januari 2018 is het K-peil vervangen door het S-peil. Om te voldoen aan de strengere eisen zijn meestal investeringen nodig die de bouwkost met ettelijke duizenden euro's verhogen. Bij elke verstrengingsronde stellen we in de statistiek een anticipatie-effect vast. In de maanden direct volgend op de verstrenging zien we een veel sterkere toename van het aantal vergunningen dan normaal. Na deze tijdelijke piek daalt het aantal vergunningen tot historisch lage niveaus (bron: www.vcb.be).

⁶ Omdat de FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), niet alle formulieren tijdig ontvangt, worden de ontbrekende cijfers bijgeschat op basis van historische gegevens per arrondissement. Zodra de FOD Economie over de volledige informatie beschikt, worden de voorlopige cijfers vervangen door definitieve cijfers.

Indicator: vergunde nieuwbouwwoningen

Figuur 11: Evolutie van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Juni 2020	Aantal: 769 +8,6% op jaarbasis	Aantal: 3.501 -0,4% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-10,7% op jaarbasis	-8,9% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+29,1% op jaarbasis	+15,4% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+16,4% op jaarbasis	+0,4% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2019	+7,2% op jaarbasis	+29,1% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

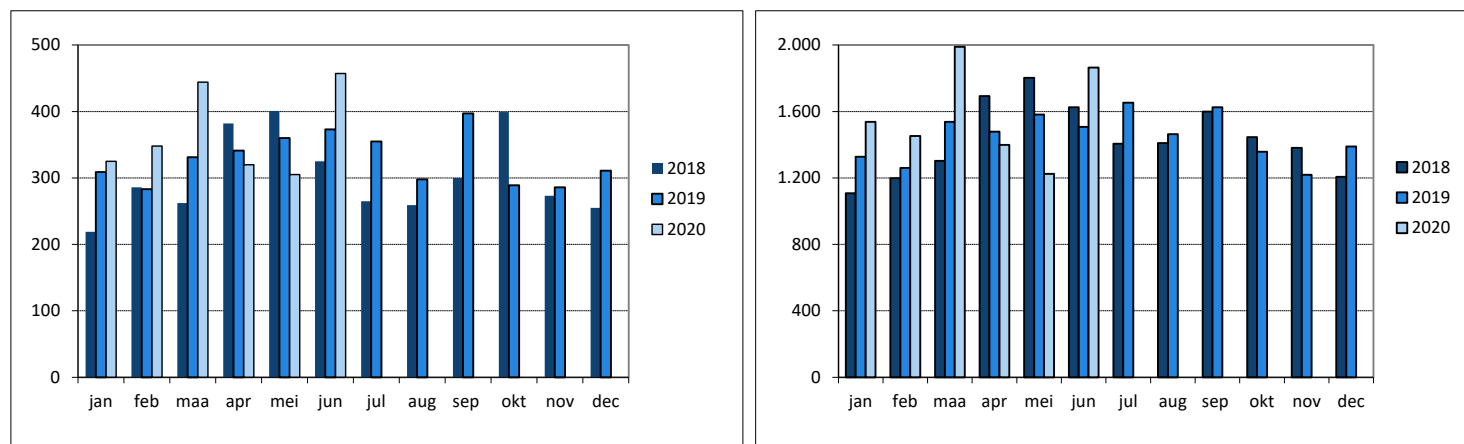
Ondanks een toename in juni werden in het tweede kwartaal van 2020 in *West-Vlaanderen* 10,7% nieuwbouwwoningen minder vergund dan in het tweede kwartaal van 2019.

In het *Vlaamse Gewest* daalde het aantal vergunde nieuwbouwwoningen op jaarbasis in zowel april, mei als juni 2020. De afname van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in het tweede kwartaal van 2020 (-8,9% op jaarbasis) was evenwel iets kleiner dan in West-Vlaanderen.

COVID-19 had ook een invloed op het aantal vergunde nieuwbouwwoningen. De regionale overheden beslisten immers om lopende openbare onderzoeken op te schorten tussen 24 maart en 24 april 2020, om niet gestarte openbare onderzoeken pas op te starten na 24 april 2020 en om de beslissingstermijnen bij lopende bouwaanvragen te verlengen⁷. Hierdoor werden minder nieuwbouwwoningen vergund in het tweede kwartaal – vooral april en mei – van 2020.

Indicator: vergunde renovatiewoningen

Figuur 12: Evolutie van het aantal vergunde renovatiewoningen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Juni 2020	Aantal: 457 +22,5% op jaarbasis	Aantal: 1.865 +23,8% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	+0,7% op jaarbasis	-1,7% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+21,0% op jaarbasis	+20,7% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	-4,4% op jaarbasis	-1,7% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2019	+27,4% op jaarbasis	+7,4% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

De toename op jaarbasis in juni kon de afnames in april en mei compenseren, waardoor in het tweede kwartaal van 2020 in *West-Vlaanderen* 0,7% meer renovatiewoningen werden vergund in vergelijking met het tweede kwartaal van 2019.

⁷ Bron: <https://www.omgevingsloketvlaanderen.be/noodmaatregelen-coronavirus>.

In het *Vlaamse Gewest* kende het aantal vergunde te renoveren woningen ook een toename op jaarbasis in juni, maar deze kon de afnames in april en mei niet compenseren. In het tweede kwartaal van 2020 lag het aantal vergunde renovatiewoningen 1,7% lager dan in het tweede kwartaal van 2019.

Ook bij de vergunde renovatiewoningen speelt COVID-19 dus een rol in april en mei 2020 (cfr. supra). De grootste afname op jaarbasis bij de vergunde nieuwbouwwoningen werd in april 2020 opgetekend, terwijl dat bij de vergunde renovatiewoningen pas in mei 2020 was.

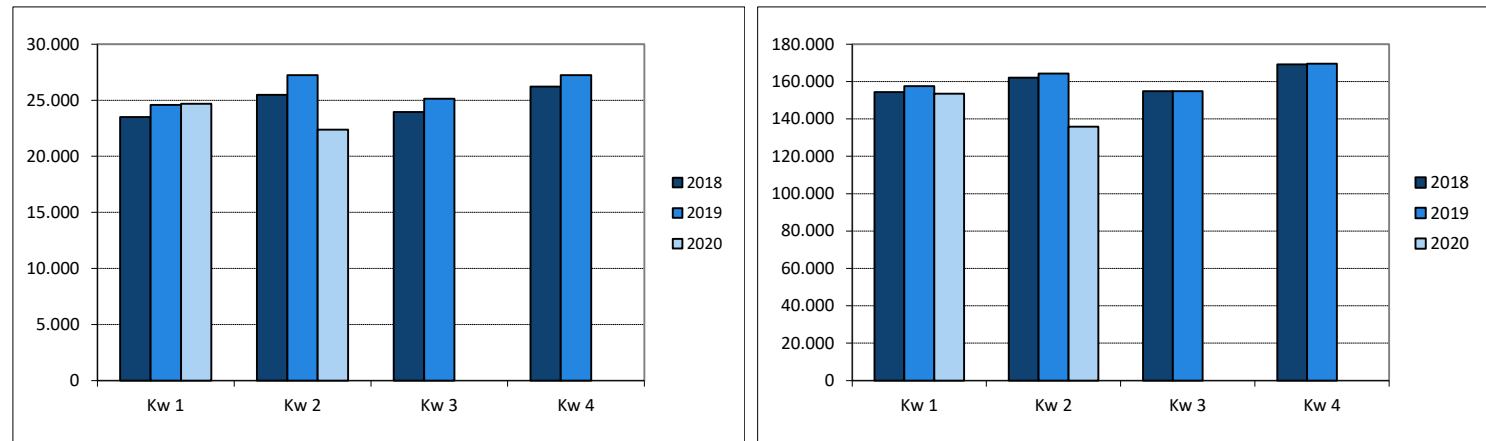
5. OMZET EN INVESTERINGEN

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Cijfers tot en met het tweede kwartaal van 2020.

Indicator: omzet⁸

Figuur 13: Evolutie van de omzet (in miljoen euro) van de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Kwartaal 2 - 2020	-17,8% op jaarbasis	-17,3% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+0,4% op jaarbasis	-2,6% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+3,9% op jaarbasis	+0,2% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2019	+4,9% op jaarbasis	-0,0% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

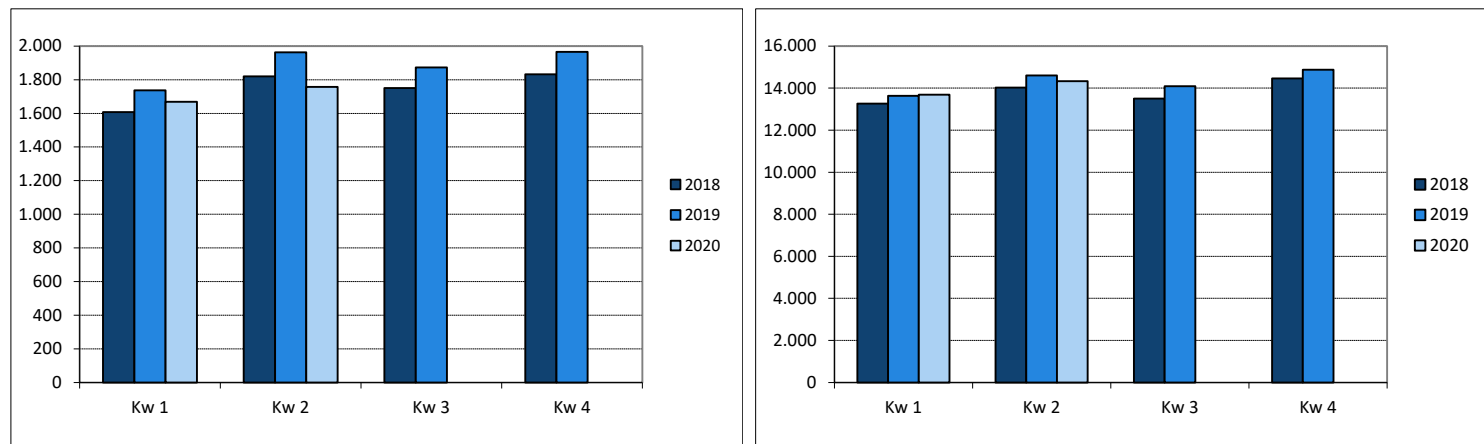
⁸ Het feit dat de registratie gebeurt naar vestiging van de hoofdzetel betekent dat men niet noodzakelijk de economische activiteit in het betrokken arrondissement meet. Dit nadeel wordt afgezwakt omdat het hier over een evolutie doorheen de tijd gaat. Trimestriële procentuele veranderingen zijn dan belangrijker dan absolute gegevens. Een tweede nadeel is dat enkel bedrijven met een omzet van 500.000 euro of meer aangifte doen. Het kan zijn dat een bedrijf nu eens wel en dan weer niet beantwoordt aan dit criterium. Om dit nadeel te ondervangen is het aangewezen op provinciaal niveau te werken. 'Toetreders' en 'uittreders' vallen dan minder op en kunnen elkaar meer compenseren dan als men werkt op het arrondissementele niveau.

In het tweede kwartaal van 2020 realiseerden de ondernemingen met zetel in *West-Vlaanderen* 17,8% minder omzet dan in het tweede kwartaal van 2019. De gevolgen van de COVID-19 crisis worden dus ook in deze statistiek zichtbaar. Heel wat ondernemingen moesten immers verplicht de deuren sluiten of zagen de vraag aanzienlijk dalen, waardoor ze groot omzetverlies leden.

In het *Vlaamse Gewest* was de afname van de omzet van grote ondernemingen in het tweede kwartaal van 2020 (-17,3% op jaarbasis) nagenoeg even groot als in West-Vlaanderen.

Indicator: omzet in de kleinhandel

Figuur 14: Evolutie van de omzet (in miljoen euro) van de grote ondernemingen in de kleinhandel met zetel in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Kwartaal 2 - 2020	-10,5% op jaarbasis	-1,9% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	-3,9% op jaarbasis	+0,4% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+7,3% op jaarbasis	+2,9% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2019	+7,0% op jaarbasis	+4,3% op jaarbasis

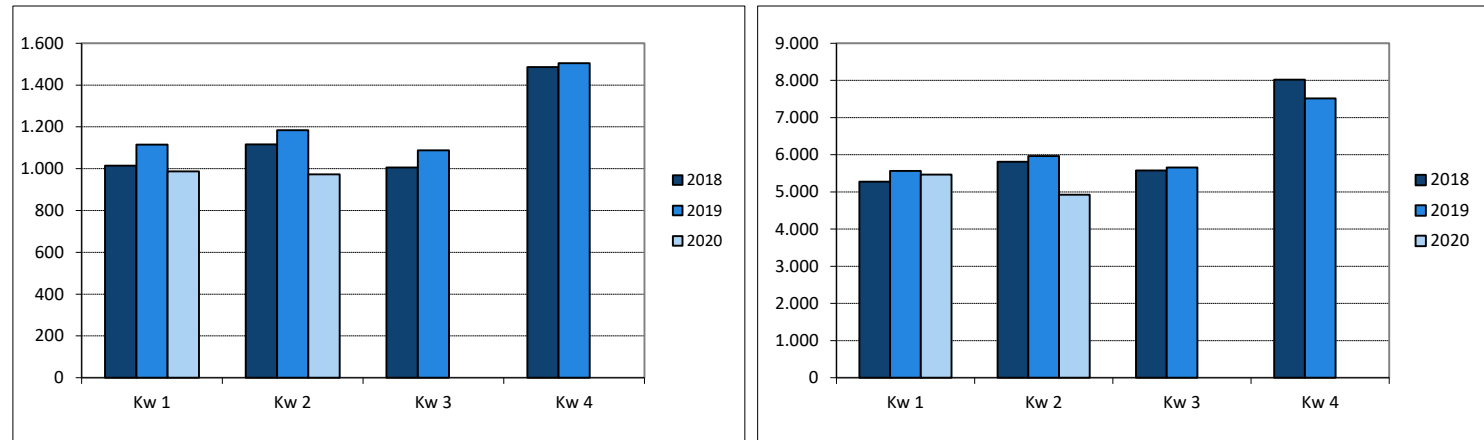
Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

De gevolgen van de COVID-19 crisis voor de kleinhandel vertalen zich in *West-Vlaanderen* in een omzetzdaling van 10,5% op jaarbasis in het tweede kwartaal van 2020. Ook in het eerste kwartaal van 2020 was er al een afname op jaarbasis, zij het iets beperkter (-3,9%).

In tegenstelling tot in West-Vlaanderen bleef de invloed van de COVID-crisis op de kleinhandel in het *Vlaamse Gewest* beperkt. In het tweede kwartaal van 2020 kende de omzet in de kleinhandel een afname met 1,9% op jaarbasis. In het eerste kwartaal van 2020 was er zelfs nog een minieme toename met 0,4% op jaarbasis.

Indicator: investeringen

Figuur 15: Evolutie van de investeringen (in miljoen euro) van de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Kwartaal 2 - 2020	-17,8% op jaarbasis	-17,5% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	-11,5% op jaarbasis	-1,8% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+1,3% op jaarbasis	-6,3% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2019	+8,2% op jaarbasis	+1,4% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het tweede kwartaal van 2020 was de afname van de investeringen bij ondernemingen met zetel in *West-Vlaanderen* (-17,8% op jaarbasis) nog groter dan in het eerste kwartaal (-11,5% op jaarbasis). Ook hier laten de gevolgen van de COVID-19 crisis zich dus duidelijk voelen.

De afname van de investeringen bij ondernemingen met zetel in *Vlaanderen* was in het tweede kwartaal van 2020 (-17,5%) nagenoeg even groot als in West-Vlaanderen. In tegenstelling tot in West-Vlaanderen bleef de afname op jaarbasis in het eerste kwartaal van 2020 beperkt tot 1,8%.

Als gevolg van de aanhoudende onzekerheid en de dalende winstmarges, verwacht de NBB dat de investeringen van ondernemingen zich slechts zeer traag zullen herstellen. Uit de wekelijkse enquêtes die de NBB uitvoerde bij de Belgische ondernemingen bleek dat bijna twee derde van de bevroegde ondernemingen aangeeft investeringen uit te stellen. De meerderheid gaf aan hiervoor nog geen nieuwe datum voorop te hebben gesteld (bron:

https://www.nbb.be/doc/ts/enterprise/activiteiten/webinars/200612_webinar_12_06_2020.pdf).

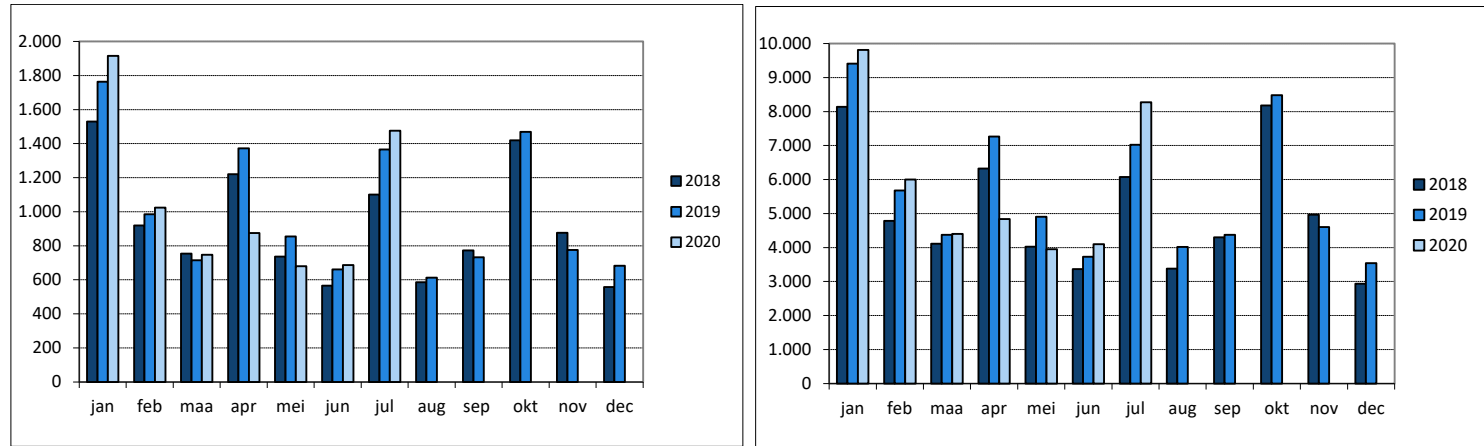
6. STARTERS

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Cijfers tot en met juli 2020.

Indicator: starters⁹

Figuur 16: Evolutie van het aantal starters in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Juli 2020	Aantal: 1.476 +8,1% op jaarbasis	Aantal: 8.272 +17,8% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-22,4% op jaarbasis	-18,9% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+6,5% op jaarbasis	+3,8% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+2,6% op jaarbasis	+3,4% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2019	+10,2% op jaarbasis	+12,1% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

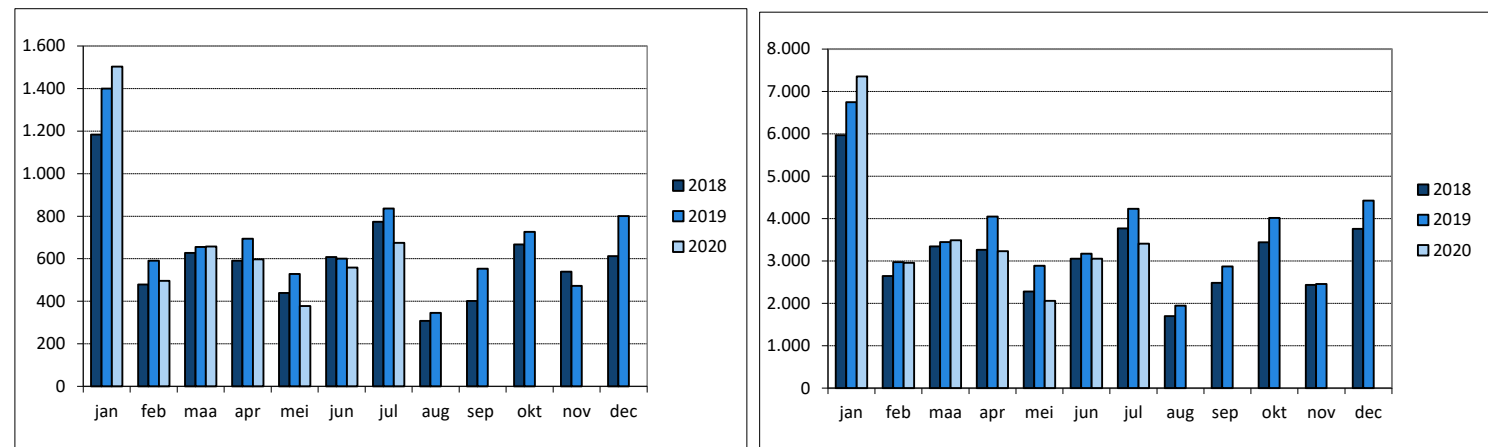
⁹ Het aantal starters wordt gedefinieerd als de som van het aantal nieuwe btw-plichtige ondernemingen en het aantal wederonderwerpen van btw-plichtige ondernemingen. Niet-btw-plichtige ondernemingen worden niet opgenomen (zoals sommige handelsvennootschappen of non-profitorganisaties). De statistiek is gebaseerd op administratieve gegevens, wat noopt tot omzichtigheid bij de interpretatie van de cijfers. Een deel van het waargenomen verloop heeft immers een administratieve oorsprong die niet noodzakelijk beantwoordt aan een economische realiteit.

Als gevolg van aanzienlijke afnames in april en mei en een beperkte toename in juni telde *West-Vlaanderen* in het tweede kwartaal van 2020 gemiddeld 22,4% minder starters dan in het tweede kwartaal van 2019. In juli 2020 was er een toename met 8,1% op jaarbasis. Ook hier speelt de COVID-19 crisis dus overduidelijk een rol.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld. Als gevolg van sterke afnames in april en mei – die bijna even groot waren als in West-Vlaanderen – daalde het aantal starters in Vlaanderen in het tweede kwartaal van 2020 met 18,9% op jaarbasis. De toenames op jaarbasis in juni en vooral juli (+17,8%) 2020 waren in het Vlaamse Gewest groter dan in West-Vlaanderen.

Indicator: stopzettingen en schrappingen

Figuur 17: Evolutie van het aantal stopzettingen en schrappingen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Juli 2020	Aantal: 675 -19,3% op jaarbasis	Aantal: 3.405 -19,5% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-15,8% op jaarbasis	-17,5% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+0,4% op jaarbasis	+4,7% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+10,0% op jaarbasis	+13,1% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2019	+17,0% op jaarbasis	+13,8% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het tweede kwartaal van 2020 telde *West-Vlaanderen* 15,8% minder stopzettingen dan in het tweede kwartaal van 2019. In juli 2020 was er een afname met 19,3% op jaarbasis.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld. In het tweede kwartaal van 2020 was de afname van het aantal stopzettingen op jaarbasis (-17,5%) nog groter dan in West-Vlaanderen. In juli 2020 was de afname op jaarbasis in Vlaanderen (-19,5%) nagenoeg even groot als in West-Vlaanderen.

De COVID-19 crisis lijkt dus niet onmiddellijk een impact te hebben op het aantal stopzettingen, in die zin dat er meer stopzettingen zouden zijn. De vrees bestaat echter dat de impact pas op langere termijn zal volgen (cfr. hoofdstuk faillissementen en verloren jobs).

Indicator: nettogroei¹⁰

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Juli 2020	Aantal: +801 +51,1% op jaarbasis	Aantal: +4.867 +74,1% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-33,8% op jaarbasis	-21,4% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+26,1% op jaarbasis	+1,9% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	-10,3% op jaarbasis	-11,2% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2019	-0,1% op jaarbasis	+9,6% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Doordat het aantal starters relatief sterker daalde dan het aantal stopzettingen, lag de nettogroei van ondernemingen in *West-Vlaanderen* in het tweede kwartaal van 2020 33,8% lager dan in het tweede kwartaal van 2019. In juli 2020 lag de nettogroei van ondernemingen 51,1% hoger dan in juli 2019.

In het *Vlaamse Gewest* lag de nettogroei in het tweede kwartaal van 2020 op jaarbasis 21,4% lager. Net als in West-Vlaanderen lag de nettogroei van ondernemingen in Vlaanderen in juli 2020 hoger dan in juli 2019 (+74,1%).

¹⁰ Saldo van starters en stopzettingen/schrappingen.

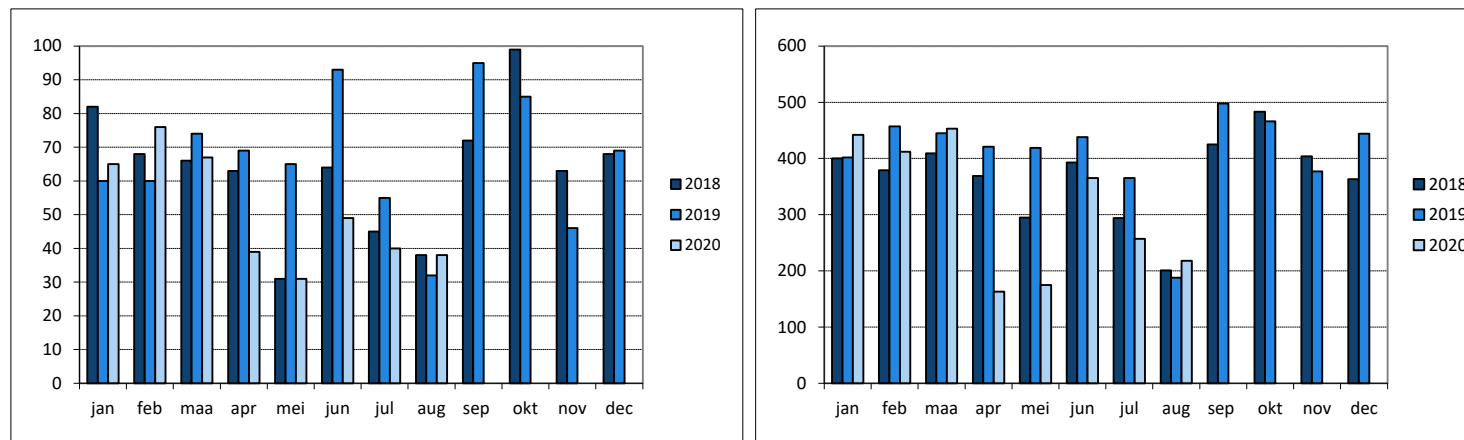
7. FAILLISEMENTEN EN VERLOREN JOBS

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, VDAB

Cijfers tot en met augustus 2020.

Indicator: faillissementen

Figuur 18: Evolutie van het aantal faillissementen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Augustus 2020	Aantal: 38 +18,8% op jaarbasis	Aantal: 218 +16,0% op jaarbasis
Juli 2020	-27,3% op jaarbasis	-29,6% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-47,6% op jaarbasis	-45,0% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+7,2% op jaarbasis	-2,8% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	-13,0% op jaarbasis	+3,0% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2019	+17,4% op jaarbasis	+14,2% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het tweede kwartaal van 2020 gingen in *West-Vlaanderen* 47,6% minder ondernemingen failliet dan in het tweede kwartaal van 2019. Ook in juli 2020 was er nog een afname met 27,3% op jaarbasis. In augustus 2020 daarentegen gingen 18,8% meer ondernemingen failliet dan in augustus 2019. Dit lijkt op een inhaalbeweging, maar daar zullen de cijfers van de volgende maanden uitsluitsel over geven.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld. In het tweede kwartaal van 2020 telde Vlaanderen 45% minder faillissementen in vergelijking met het tweede kwartaal van 2019. Net als in West-Vlaanderen zag ook Vlaanderen het aantal faillissementen afnemen in juli (-29,6% op jaarbasis) en toenemen in augustus 2020 (+16% op jaarbasis).

Er zijn echter een aantal elementen die een grote impact hebben op deze cijfers. Zo moet er rekening mee gehouden worden dat er een zekere vertraging is tussen de stopzetting van de economische activiteit en de faillietverklaring door de handelsrechtbank. Als gevolg daarvan is een economische impact ook met vertraging zichtbaar in de cijfers. Bovendien werkten veel ondernemingsrechtbanken en griffies door de COVID-19 crisis met een verminderde capaciteit en beperkten ze hun activiteiten. Daarnaast werd op 24 april 2020 een KB gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad dat resulteerde in de bevriazing van de faillissementsprocedure voor de rechtbanken. Het doel van dit besluit was om bedrijven die vóór 18 maart 2020 in goede gezondheid verkeerden, te beschermen tegen de gevolgen van de COVID-19 crisis. Dit moratorium op faillissementen was in voege tot en met 17 juni 2020. Er wordt gevreesd dat na de zomer een storm aan faillissementen zal losbarsten¹¹.

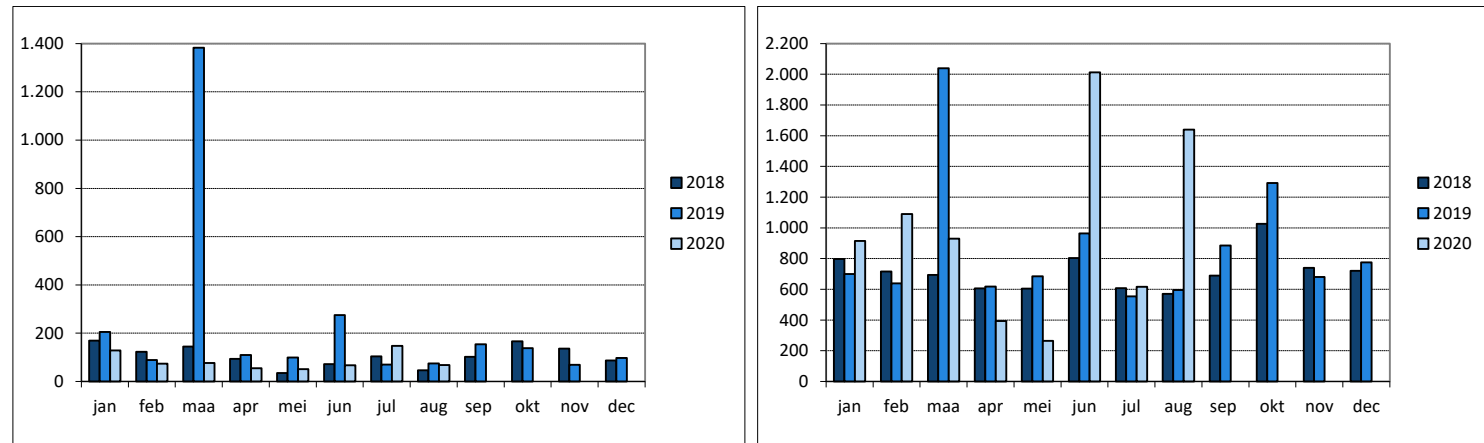
Handelsinformatiekantoor Graydon waarschuwt ondertussen ook voor een verkeerd effect van de faillissementswetgeving. Deze wetgeving wil ondernemingen die op een ongelukkige manier in de problemen zijn gekomen een tweede kans geven. Deze ondernemingen kunnen zich door de handelsrechtbank failliet laten verklaren op bekentenis en daarna opnieuw starten. De vrees bestaat echter dat ondernemingen die door COVID-19 in moeilijkheden zijn geraakt, maar voordien financieel gezond waren, zich failliet zullen laten verklaren op bekentenis om daarna snel opnieuw te kunnen beginnen. Als dit massaal gebeurt, dreigt mogelijks een enorme kettingreactie waarbij bijvoorbeeld leveranciers die nog facturen hebben openstaan, failliet dreigen te gaan¹².

¹¹ Bron: <https://www.tijd.be/politiek-economie/belgie/federaal/faillissementenstorm-pas-na-de-zomer/10233566.html>.

¹² BELGA, 'Zonder ingreep dreigen 50.000 coronafaillissementen', Het Laatste Nieuws, 1 juli 2020.

Indicator: verloren jobs ten gevolge van faillissementen

Figuur 19: Evolutie van het aantal verloren gegane arbeidsplaatsen door faillissementen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Augustus 2020	Aantal: 68 -9,3% op jaarbasis	Aantal: 1.639 +175,5% op jaarbasis
Juli 2020	+110,0% op jaarbasis	+11,4% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-64,3% op jaarbasis	+17,8% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	-83,3% op jaarbasis	-13,1% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	-21,9% op jaarbasis	+10,5% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2019	+18,7% op jaarbasis	+9,0% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het tweede kwartaal van 2020 gingen in *West-Vlaanderen* op jaarbasis 64,3% minder jobs verloren ten gevolge van een faillissement (cfr COVID-19 maatregelen supra). Ondanks een afname van het aantal faillissementen gingen in juli 2020 meer jobs verloren (+110% op jaarbasis). We vermelden hierbij het banenverlies door de faillissementen van Coplano uit Oostkamp (35 banen), @Energy uit Beernem (24 banen), Oosthout uit Wingene (16 banen) en Indeco uit Ieper (11 banen). Niettegenstaande een toename van het aantal faillissementen in augustus 2020 gingen 9,3% minder jobs verloren. De grootste faillissementen in termen van banenverlies zijn Desodt Bouwonderneming uit Ieper (13 banen) en Mireille Willaert uit Koekelare (7 banen).

Als gevolg van een sterke toename in juni¹³ gingen in het *Vlaamse Gewest* in het tweede kwartaal van 2020 17,8% meer jobs verloren ingevolge een faillissement dan in het tweede kwartaal van 2019. Ook in juli (+11,4%) en vooral augustus¹⁴ 2020 (+175,5%) gingen in Vlaanderen op jaarbasis meer jobs verloren ingevolge een faillissement.

Indicator: collectieve ontslagen¹⁵

	WEST-VLAANDEREN		VLAAMS GEWEST	
	Volledig uitgevoerd	Intentie	Volledig uitgevoerd	Intentie
Januari-juli 2020	Aantal bedrijven: 3 -2 op jaarbasis	Aantal bedrijven: 2 +2 op jaarbasis	Aantal bedrijven: 21 -6 op jaarbasis	Aantal bedrijven: 25 +20 op jaarbasis
	Aantal ontslagen: 139 -353 op jaarbasis	Aantal ontslagen: 27 +27 op jaarbasis	Aantal ontslagen: 1.879 +688 op jaarbasis	Aantal ontslagen: 1.297 +1.058 op jaarbasis

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In de periode januari-juli 2020 verloren in *West-Vlaanderen* 139 mensen hun job als gevolg van drie collectieve ontslagen. Op jaarbasis zijn dit twee collectieve ontslagen minder en gingen 353 jobs minder verloren. Twee bedrijven - VSK Electronics en Kloeckner Metals Belgium (beiden uit Harelbeke) - kondigden in respectievelijk juni en juli 2020 een intentie tot collectief ontslag aan waarbij in totaal 27 jobs worden bedreigd.

In de periode januari-juli 2020 verloren in het *Vlaamse Gewest* 1.879 mensen hun job bij 21 collectieve ontslagen. In vergelijking met dezelfde periode van 2019 telde Vlaanderen zes collectieve ontslagen minder maar gingen 688 jobs meer verloren. In juni en juli 2020 zijn in Vlaanderen wel nog 1.297 banen bedreigd door 25 aangekondigde intenties voor collectief ontslag. De grootste intenties tot collectief ontslag vinden we bij Gunvor Petroleum Antwerpen (Antwerpen, 230 jobs), Lagardère Travel Retail Belgium (Steenokkerzeel, 180 jobs), Brantano (Erembodegem, 153 jobs) en VCST Industrial Products (Sint-Truiden, 145 jobs). Ondertussen ging Brantano in augustus effectief failliet (cfr voetnoot 14).

¹³ Grootste faillissementen in juni 2020: Swissport Belgium (Zaventem) en Swissport Belgium Cleaning (Zaventem).

¹⁴ Grootste faillissementen in augustus 2020: Brantano (Aalst) en Recor (Hasselt).

¹⁵ De statistiek van de collectieve ontslagen bevat twee onderdelen, met name deel 1: de intenties tot collectief ontslag en deel 2: de effectief uitgevoerde collectieve ontslagen. De intenties tot collectief ontslag werden gemeld aan de sociale interventieadviseur maar de sociale onderhandelingen moeten nog starten of zijn nog bezig. Bij de effectief uitgevoerde collectieve ontslagen is het collectief ontslag volledig beschreven en werden alle te doorlopen procedures voltooid. Het aantal collectieve ontslagen in de oorspronkelijke intentie kan dus nog afwijken van het uiteindelijke aantal collectieve ontslagen. Alle collectieve ontslagen komen slechts één keer voor in de statistiek: ofwel bij het eerste deel (de intenties) ofwel later bij deel twee (de effectieve collectieve ontslagen).

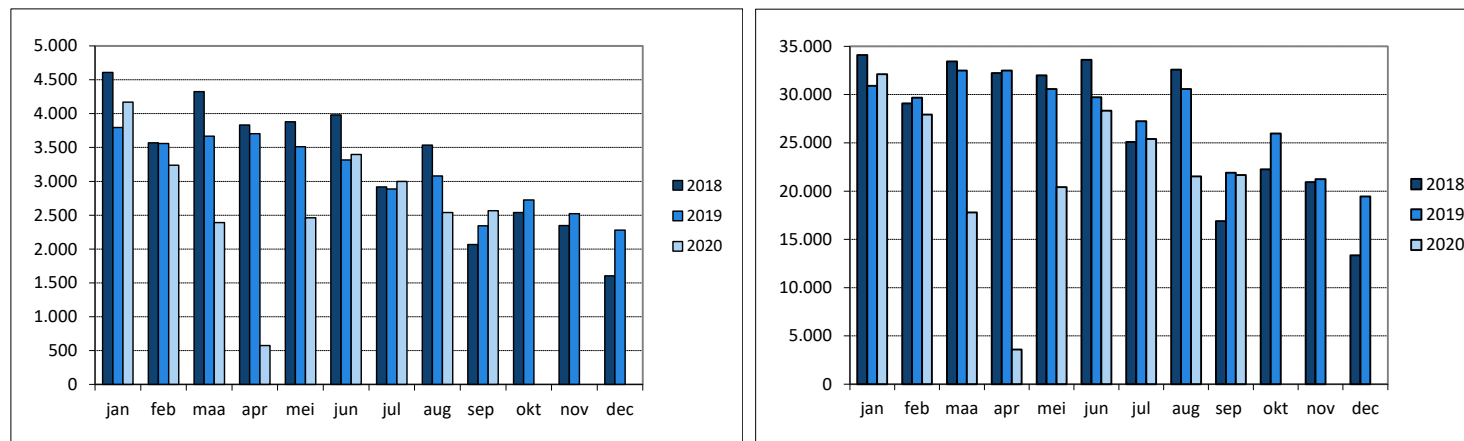
8. INSCHRIJVINGEN VAN PERSONENWAGENS

BRON: FEBIAC

Cijfers tot en met september 2020.

Indicator: inschrijvingen van nieuwe personenwagens

Figuur 20: Evolutie van het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
September 2020	Aantal: 2.565 +9,5% op jaarbasis	Aantal: 21.660 -1,1% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	-2,5% op jaarbasis	-14,0% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-38,9% op jaarbasis	-43,6% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	-11,1% op jaarbasis	-16,4% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+16,0% op jaarbasis	+17,9% op jaarbasis

Bron: FEBIAC, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

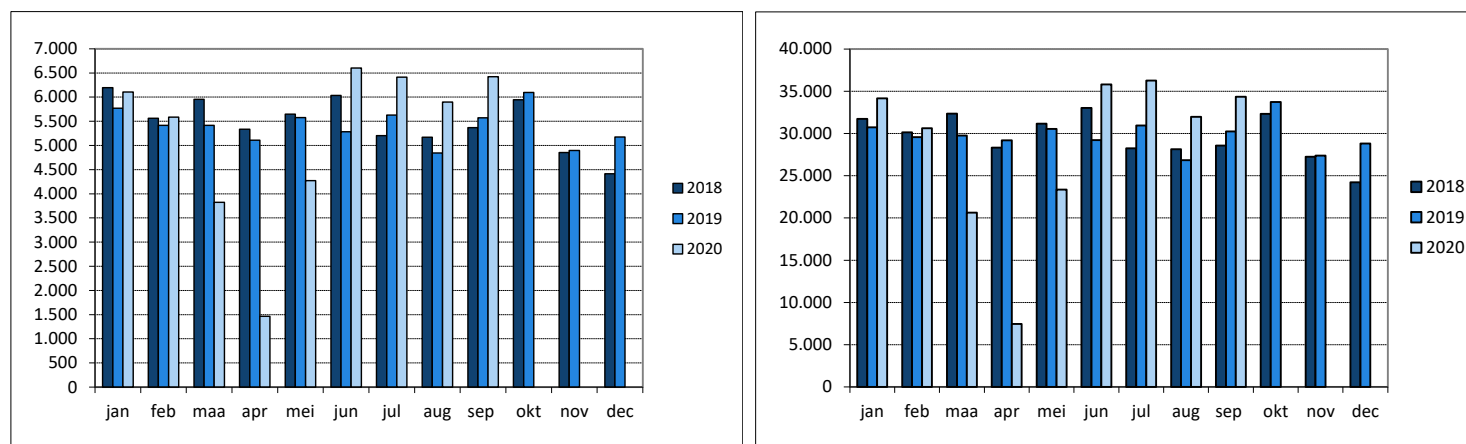
In juli en september werden in *West-Vlaanderen* op jaarbasis meer nieuwe personenwagens ingeschreven, maar door de afname in augustus daalde het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in het derde kwartaal van 2020 globaal met 2,5% op jaarbasis.

In het *Vlaamse Gewest* daalde het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in zowel juli, augustus als september 2020. Hierdoor was de afname in het derde kwartaal (-14% op jaarbasis) een stuk groter dan in West-Vlaanderen.

Het effect van de maatregelen die België invoerde om de verspreiding van COVID-19 in te dijken, is duidelijk zichtbaar in bovenstaande figuren. Autohandels waren vanaf midden maart 2020 verplicht gesloten en bestelde en beschikbare voertuigen mochten niet geleverd worden en konden bijgevolg ook niet worden ingeschreven.

Indicator: inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens

Figuur 21: Evolutie van het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
September 2020	Aantal: 6.420 +15,2% op jaarbasis	Aantal: 34.350 +13,6% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	+16,7% op jaarbasis	+16,5% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-22,7% op jaarbasis	-25,1% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	-6,6% op jaarbasis	-5,2% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+6,3% op jaarbasis	+7,3% op jaarbasis

Bron: FEBIAC, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In *West-Vlaanderen* werden in het derde kwartaal van 2020 gemiddeld 16,7% meer tweedehandspersonenwagens ingeschreven.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardig beeld en lag het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in het derde kwartaal van 2020 16,5% hoger dan in het derde kwartaal van 2019.

Ook het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens liep dus net als het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens fors terug als gevolg van COVID-19, maar herstelde zich duidelijk sneller. Vanaf juni 2020 waren er zowel in West-Vlaanderen als Vlaanderen sterke toenames op jaarbasis. Aangezien reizen met het vliegtuig door COVID-19 niet aantrekkelijk is, kopen veel mensen snel een tweedehandspersonenwagen om mee op reis te gaan¹⁶.

¹⁶ Bron: https://www.standaard.be/cnt/dmf20200710_94554024.

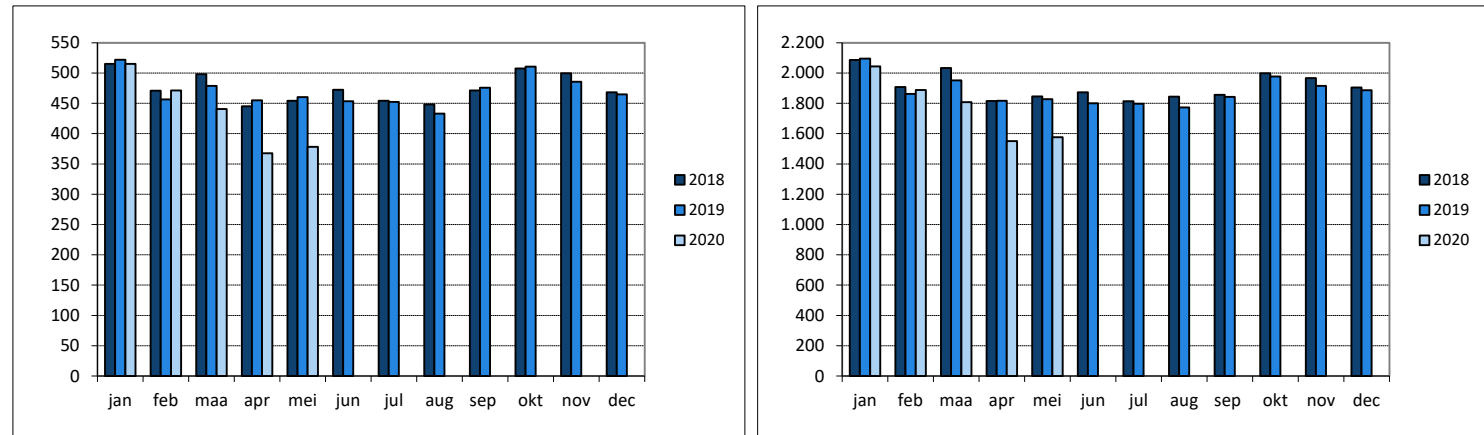
9. ELEKTRICITEITSVERBRUIK

BRON: FLUVIUS

Cijfers tot en met mei 2020.

Indicator: niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik¹⁷

Figuur 22: Evolutie van het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik (in miljoen kWh) in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Mei 2020	Aantal: 378 -17,8% op jaarbasis	Aantal: 1.576 -13,8% op jaarbasis
April 2020	-19,1% op jaarbasis	-14,6% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	-2,1% op jaarbasis	-2,8% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	-1,0% op jaarbasis	-1,6% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2019	-0,9% op jaarbasis	-1,8% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2019	-0,3% op jaarbasis	-1,6% op jaarbasis

Bron: FLUVIUS, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

¹⁷ Niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik met aansluitingsvermogen <56 kVA en ≥56 kVA en telegelezen Automatic Meter Reading (AMR)-toegangspunten. De AMR-meter wordt elke 15 minuten vanop afstand gelezen en toegepast bij aansluitingen tussen 56 en 100 kVA en bij aansluitingen boven de 100 kVA.

Ondanks een toename in februari daalde het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in *West-Vlaanderen* in het eerste kwartaal van 2020 met 2,1% op jaarbasis. In april en mei 2020 waren er aanzienlijke afnames met respectievelijk 19,1% en 17,8%.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld en daalde het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in het eerste kwartaal van 2020 met 2,8% op jaarbasis. Ook in april (-14,6%) en mei 2020 (-13,8%) waren er aanzienlijke afnames, die evenwel iets kleiner waren dan in West-Vlaanderen.

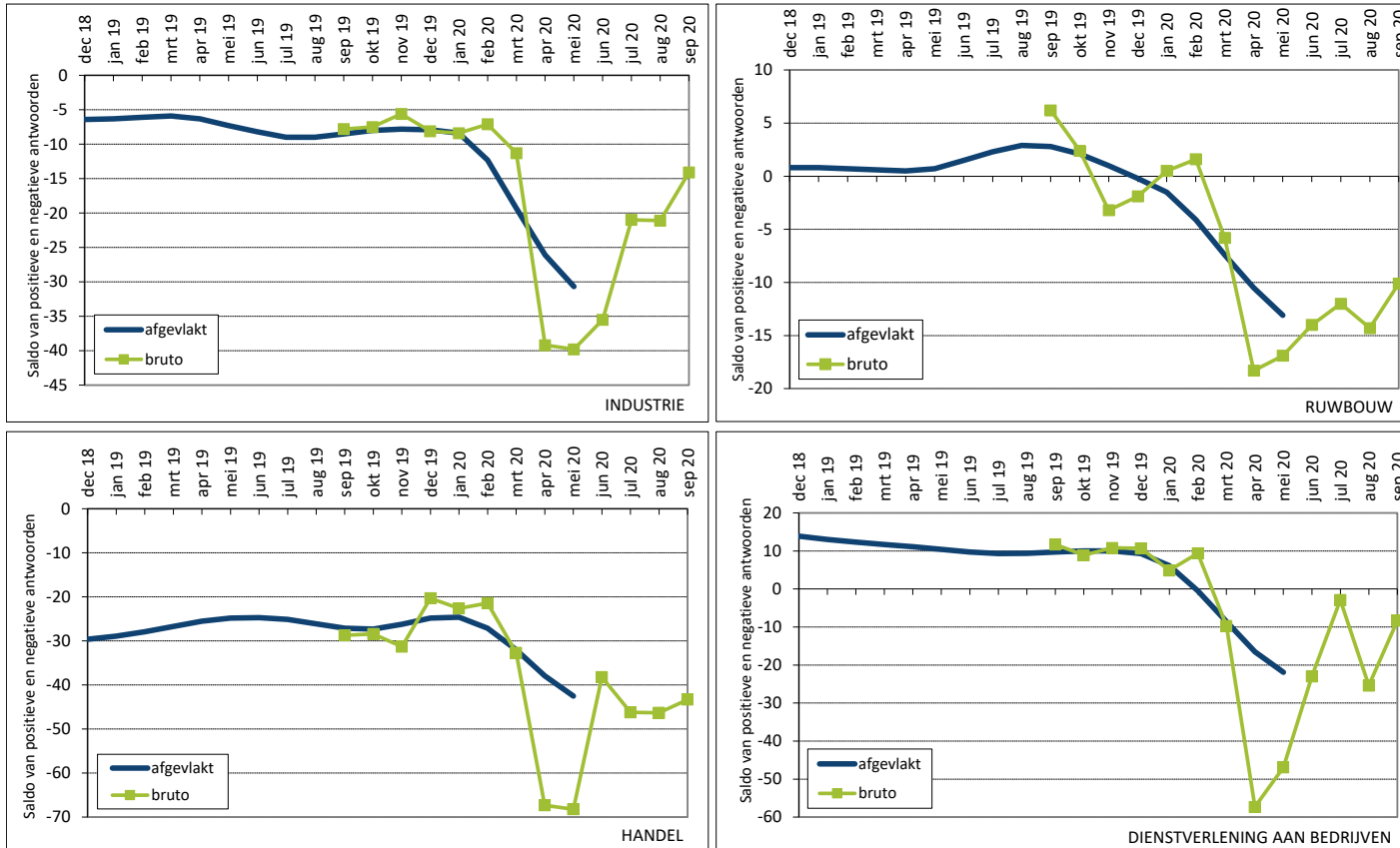
De invloed van de COVID-19-crisis is dus ook duidelijk zichtbaar in de evolutie van het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik. Heel wat ondernemingen moesten immers verplicht de deuren sluiten.

10. CONJUNCTUURINDICATOR VAN DE NATIONALE BANK

BRON: NBB

Cijfers tot en met september 2020¹⁸.

Figuur 23: Conjunctuurcurven voor West-Vlaanderen

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

¹⁸ Aan de hand van een maandelijkse enquête bij bedrijfsleiders gaat de Nationale Bank na hoe het gesteld is met een aantal facetten van de activiteit, de vraag en de vooruitzichten. Er zijn drie antwoordmogelijkheden: stijgend (positief), gelijkblijvend of dalend (negatief). De indicator is het saldo van de positieve en de negatieve antwoorden op deze vragen.

De onzekerheid omtrent de wereldwijde verspreiding van COVID-19 en de maatregelen die in België midden maart 2020 werden ingevoerd om het virus in te dijken, hebben een duidelijk negatieve invloed op het producentenvertrouwen. Door de sterke afname van de brutowaarden in maart en vooral april 2020 zijn alle afgevlakte conjunctuurcurven in *West-Vlaanderen* duidelijk neerwaarts gericht. Bij de ruwbouw en de dienstverlening aan bedrijven stegen de brutowaarden opnieuw vanaf mei, bij de industrie en de handel was dat pas vanaf juni 2020 het geval. De industrie en de dienstverlening aan bedrijven lijken zich het snelst te herstellen; de brutowaarden van deze curven evolueren terug richting hun niveau van voor het uitbreken van de COVID-19-crisis. Bij de ruwbouw en de handel verloopt het herstel duidelijk trager.

11. OVERZICHTSTABEL VOOR WEST-VLAANDEREN EN HET VLAAMSE GEWEST

Tabel 1: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren en de conjunctuur in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest (1)

Indicator	Eenheid	Datum	West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
			Waarde	Wijziging op jaarbasis	Waarde	Wijziging op jaarbasis
Arbeidsmarkt						
▪ niet-werkende werkzoekenden totaal	aantal	sep 2020	29.816	+7,8%	202.583	+6,2%
▪ niet-werkende werkzoekenden mannen	aantal	sep 2020	16.884	+9,5%	110.183	+7,1%
	aandeel		56,6%	+0,8%punt	54,4%	+0,5%punt
▪ niet-werkende werkzoekenden vrouwen	aantal	sep 2020	12.932	+5,8%	92.400	+5,0%
	aandeel		43,4%	-0,8%punt	45,6%	-0,5%punt
▪ niet-werkende werkzoekenden <25 jaar	aantal	sep 2020	7.487	+1,8%	44.032	+3,2%
	aandeel		25,1%	-1,5%punt	21,7%	-0,6%punt
▪ niet-werkende werkzoekenden >50 jaar	aantal	sep 2020	8.246	+5,6%	58.322	+3,5%
	aandeel		27,7%	-0,6%punt	28,8%	-0,7%punt
▪ niet-werkende niet-werkzoekenden	aantal	aug 2020	249	-69,0%	1.370	-69,0%
▪ ontvangen vacatures (2)	aantal	sep 2020	4.869	-6,1%	23.924	-12,8%
▪ openstaande vacatures einde maand (2)	aantal	sep 2020	8.139	-14,7%	39.037	-23,1%
▪ tijdelijke werkloosheid	aantal	aug 2020	31.557	-	153.055	-
Consumenten						
▪ vergunde woningen (nieuwbouw)	aantal	jun 2020	769	+8,6%	3.501	-0,4%
▪ vergunde woningen (renovatie)	aantal	jun 2020	457	+22,5%	1.865	+23,8%
▪ omzet kleinhandel	mio euro	kw 2 - 2020	1.757	-10,5%	14.332	-1,9%
▪ inschrijvingen nieuwe personenwagens	aantal	sep 2020	2.565	+9,5%	21.660	-1,1%
▪ inschrijvingen tweedehandspersonenwagens	aantal	sep 2020	6.420	+15,2%	34.350	+13,6%

Indicator	Eenheid	Datum	West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
			Waarde	Wijziging op jaarbasis	Waarde	Wijziging op jaarbasis
Producenten						
▪ omzet	mio euro	kw 2 - 2020	22.380	-17,8%	135.875	-17,3%
▪ investeringen	mio euro	kw 2 - 2020	973	-17,8%	4.922	-17,5%
▪ starters	aantal	jul 2020	1.476	+8,1%	8.272	+17,8%
▪ faillissementen	aantal	aug 2020	38	+18,8%	218	+16,0%
▪ verloren jobs door faillissementen	aantal	aug 2020	68	-9,3%	1.639	+175,5%
▪ niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik	mio kWh	mei 2020	378	-17,8%	1.576	-13,8%
▪ conjunctuurindicator	brutowaarde	sep 2020	-14,1	-10,3 punten	-	-

(1) Indicatoren die ongunstig evolueerden zijn gemarkeerd.

(2) Normaal Economisch Circuit zonder uitzendopdrachten (NECzU)

Bron: VDAB, RVA, FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), FEBIAC, NBB, FLUVIUS, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

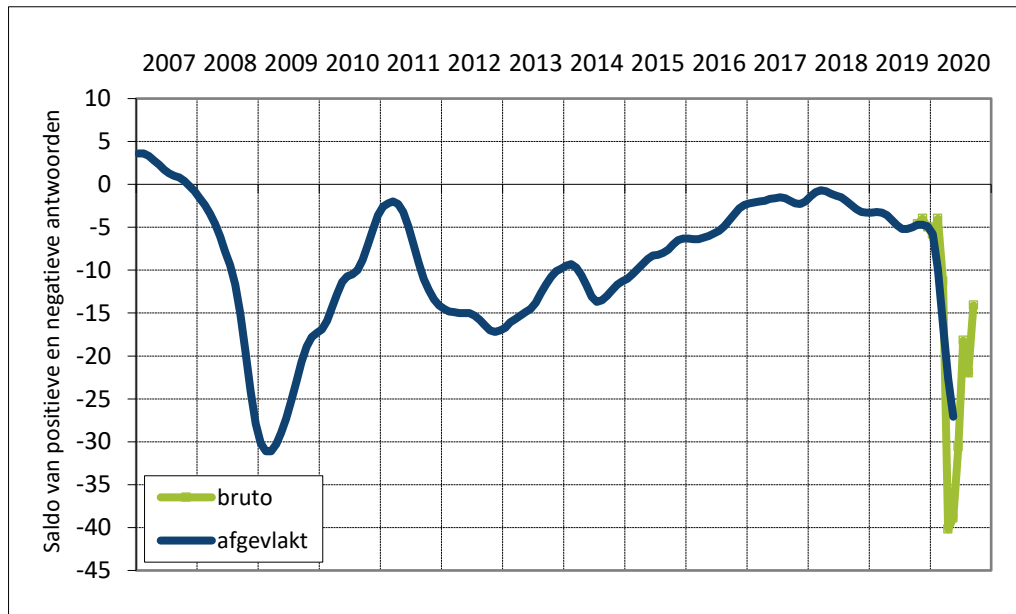
12. BESLUIT

Het COVID-19-virus heeft de voorbije maanden niet alleen tot een gezondheidscrisis, maar ook tot een economische crisis geleid.

In het derde kwartaal van 2020 evolueerden alle arbeidsmarktindicatoren – met uitzondering van de niet-werkende werkzoekende 50-plussers – negatief in *West-Vlaanderen*. Bij de indicatoren die het consumenten- en producentenvertrouwen weerspiegelen zijn er zowel positieve als negatieve trends, al dan niet als gevolg van enkele maatregelen die werden genomen om de gevolgen van COVID-19 in te dijken. In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardig beeld.

Door de coronacrisis kenden de brutowaarden van de synthetische conjunctuurcurve in West-Vlaanderen in maart en vooral in april 2020 een sterke daling (figuur 24). Met uitzondering van een kleine afname in augustus, vertoonden de brutowaarden van mei tot en met september 2020 een duidelijke verbetering. De afgevlakte curve blijft echter sterk neerwaarts gericht.

Figuur 24: Synthetische conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Hieronder vatten we nog even samen welke indicatoren gunstig (+) of ongunstig (-) evolueerden.

Arbeidsmarktindicatoren

Indicator	West-Vlaanderen				Vlaams Gewest			
	Kw 4 - 2019	Kw 1 - 2020	Kw 2 - 2020	Kw 3 - 2020	Kw 4 - 2019	Kw 1 - 2020	Kw 2 - 2020	Kw 3 - 2020
Niet-werkende werkzoekenden totaal	+	-	-	-	+	+	-	-
Niet-werkende werkzoekenden mannen	-	-	-	-	+	+	-	-
Niet-werkende werkzoekenden vrouwen	+	+	-	-	+	+	-	-
Niet-werkende werkzoekenden <25 jaar	-	-	-	-	+	+	-	-
Niet-werkende werkzoekenden >50 jaar	+	+	-	-	+	+	-	-
Niet-werkende niet-werkzoekenden	+	+	+	+	+	+	+	+
Ontvangen vacatures	+	-	-	-	-	-	-	-
Openstaande vacatures	+	+	-	-	-	-	-	-
Tijdelijke werkloosheid	-	+	-	-	-	+	-	-

(1) Onvolledige kwartalen zijn gemarkeerd.

West-Vlaanderen

In juli, augustus en september 2020 steeg het aantal werklozen¹⁹ in West-Vlaanderen op jaarbasis minder sterk dan de drie voorgaande maanden, en dit zowel bij mannen als vrouwen. Het aantal werklozen lag in West-Vlaanderen in het derde kwartaal van 2020 gemiddeld 9,6% hoger dan in het derde kwartaal van 2019; bij de mannelijke werklozen (+11%) was de toename op jaarbasis groter dan bij de vrouwelijke (+7,9%). Deze toenames zijn het gevolg van de uitbraak van COVID-19 en de maatregelen die volgden om het virus in te dijken. Zo werden onder andere veel contracten van uitzendkrachten stopgezet. In juli, augustus en vooral september 2020 steeg het aantal jeugdwerklozen in West-Vlaanderen duidelijk minder sterk dan de drie voorgaande maanden. In het hele derde kwartaal van 2020 steeg het aantal jeugdwerklozen met 7,2% op jaarbasis. Het aantal werkzoekenden van 50 jaar en ouder steeg in het derde kwartaal van 2020 (+4,9% op jaarbasis) minder sterk dan in het tweede kwartaal van 2020 (+8% op jaarbasis). In het tweede kwartaal van 2020 daalde het aantal uitgeschreven oudere werklozen in West-Vlaanderen met 61,6% op jaarbasis. Met afnames op jaarbasis van respectievelijk 65,8% en 69% zette deze trend zich ook in juli en augustus 2020 voort. Het geleidelijk strenger worden van de voorwaarden voor oudere

¹⁹ De term werklozen in deze synthese duidt op de groep van de niet-werkende werkzoekenden. De tijdelijke werklozen zijn niet vervat in deze cijfers.

werklozen om zicht te laten uitschrijven als werkzoekende, zonder hierbij het recht op een uitkering te verliezen, speelt hierbij een rol²⁰. In augustus 2020 telde West-Vlaanderen 31.557 tijdelijk werklozen als gevolg van COVID-19²¹, wat 76,8% minder is in vergelijking met maart 2020.

In het derde kwartaal van 2020 ontving de VDAB in West-Vlaanderen 12,4% minder vacatures (incl. COVID-19 vacatures) dan in het derde kwartaal van 2019. De afname op jaarbasis ligt hiermee duidelijk lager dan in het tweede kwartaal van 2020 (-30,4%). In West-Vlaanderen stonden in het derde kwartaal van 2020 17,3% minder vacatures open dan in het derde kwartaal van 2019. De afname op jaarbasis is hiermee kleiner dan in het tweede kwartaal van 2020 (-21,2%). Met 3,7 niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature is de arbeidsmarktkrapte in de eerste negen maanden van 2020 kleiner dan in 2019 (3,0).

Vlaams Gewest

Ook in het Vlaamse Gewest was er in het derde kwartaal van 2020 op jaarbasis, in vergelijking met het tweede kwartaal, een kleinere toename van het aantal werklozen (+7,6%), en dit zowel bij mannen (+8,5%) als bij vrouwen (+6,4%). Deze toenames waren kleiner dan in West-Vlaanderen. Net als in West-Vlaanderen waren de toenames bij de -25-jarige werklozen in Vlaanderen in juli, augustus en september duidelijk kleiner dan in de drie voorgaande maanden. De toename in het derde kwartaal van 2020 was in Vlaanderen (+6,8%) iets kleiner dan in West-Vlaanderen. Ook de toename van het aantal werkloze 50-plussers in het derde kwartaal van 2020 (+3,6% op jaarbasis) was in Vlaanderen kleiner dan in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest lag het aantal uitgeschreven oudere werklozen in het tweede kwartaal van 2020 op jaarbasis 60,7% lager; in juli en augustus 2020 waren er afnames van respectievelijk 65,3% en 69%. Het Vlaamse Gewest telde in augustus 2020 153.055 tijdelijk werklozen als gevolg van COVID-19. Hun aantal daalde tussen maart en augustus 2020 (-73,8%) nagenoeg even sterk als in West-Vlaanderen.

Net als in West-Vlaanderen was de afname van het aantal vacatures ook in Vlaanderen in het derde kwartaal (-20,2% op jaarbasis) kleiner dan in het tweede kwartaal van 2020. In het tweede en vooral derde kwartaal van 2020 daalde het aantal ontvangen vacatures op jaarbasis sterker in Vlaanderen dan in West-Vlaanderen. Het aantal openstaande vacatures in Vlaanderen in het derde kwartaal van 2020 daalde met 25% op jaarbasis een stuk sterker dan in West-Vlaanderen. In de eerste negen maanden van 2020 telde Vlaanderen vijf niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature. De arbeidsmarktkrapte is hiermee lager dan in 2019 (3,8) en ligt nog altijd een eind boven het West-Vlaamse cijfer.

²⁰ Vanaf 1 januari 2015 zijn oudere werklozen vanaf de leeftijd van 60 jaar onderworpen aan de verplichting van aangepaste beschikbaarheid. Dit betekent dat ze niet meer actief naar werk moeten zoeken, niet meer onderworpen worden aan de procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk en niet meer in het bezit moeten zijn van een controlekaart. Deze arbeidsgeschiedte werklozen zijn wel nog verplicht om ingeschreven te blijven als werkzoekende, beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt, in België te verblijven, mee te werken aan aangepaste begeleiding die wordt voorgesteld door de VDAB en zich bij de VDAB aan te melden wanneer die hiertoe oproept, geen aangeboden betrekking te weigeren en geen betrekking te verlaten zonder geldige reden. Oudere werklozen van 60 jaar en ouder en met een beroepsverleden van 40 jaar kunnen van deze verplichting van aangepaste beschikbaarheid worden vrijgesteld. Vanaf 2016 werden beide voorwaarden telkens met één jaar opgetrokken. In 2019 moet een oudere werkloze 64 jaar of ouder zijn en een beroepsverleden hebben van 44 jaar; in 2020 zal dat 65 jaar zijn met een beroepsverleden van 44 jaar.

²¹ Door de uitzonderlijke omstandigheden ingevolge de coronacrisis en de enorme omvang van het aantal aanvragen tot tijdelijke werkloosheid, besliste de Minister van Werk om de aanvraagprocedures sterk te vereenvoudigen om zo een snelle betaling van de getroffen werknemers te kunnen verzekeren (bron: <https://www.rva.be/nl/nieuws/tijdelijke-werkloosheid-ten-gevolge-van-het-uitbreken-van-het-coronavirus-covid-19-vereenvoudiging-van-de-procedure>). De RVA besliste om de update van de gewone betaalstatistieken van de tijdelijk werklozen tijdelijk op te schorten en in plaats daarvan voorlopig enkel tabellen ter beschikking te stellen over de tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19. De tellingsmethode van deze statistiek af van de gewone betaalstatistiek. Zo hebben de gegevens betrekking op de referentemaand (niet de indieningsmaand) en worden ze uitgedrukt in aantal werknemers (niet fysieke eenheden). In een latere fase, zal de RVA de gebruikelijke statistieken inzake tijdelijke werkloosheid opnieuw publiceren .

Producentenvertrouwen

Indicator	West-Vlaanderen				Vlaams Gewest			
	Kw 4 - 2019	Kw 1 - 2020	Kw 2 - 2020	Kw 3 - 2020	Kw 4 - 2019	Kw 1 - 2020	Kw 2 - 2020	Kw 3 - 2020
Starters	+	+	-	+	+	+	-	+
Stopzettingen en schrappingen	-	-	+	+	-	-	+	+
Nettogroei	-	+	-	+	-	+	-	+
Faillissementen	+	-	+	+	-	+	+	+
Verloren jobs door faillissementen	+	+	+	-	-	+	+	-
Omzet	+	+	-		+	-	-	
Investerings	+	-	-		-	-	-	
Niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik	-	-	-		-	-	-	

(1) Onvolledige kwartalen zijn gemarkeerd.

West-Vlaanderen

Als gevolg van aanzienlijke afnames in april en mei en een beperkte toename in juni telde West-Vlaanderen in het tweede kwartaal van 2020 gemiddeld 22,4% minder starters dan in het tweede kwartaal van 2019. In juli 2020 was er een toename met 8,1% op jaarbasis. Ook hier speelt de COVID-19 crisis dus overduidelijk een rol. In het tweede kwartaal van 2020 telde West-Vlaanderen 15,8% minder stopzettingen dan in het tweede kwartaal van 2019. In juli 2020 was er een afname met 19,3% op jaarbasis. Doordat het aantal starters relatief sterker daalde dan het aantal stopzettingen, lag de nettogroei van ondernemingen in West-Vlaanderen in het tweede kwartaal van 2020 33,8% lager dan in het tweede kwartaal van 2019. In juli 2020 lag de nettogroei van ondernemingen 51,1% hoger dan in juli 2019.

In het tweede kwartaal van 2020 gingen in West-Vlaanderen 47,6% minder ondernemingen failliet dan in het tweede kwartaal van 2019. Ook in juli 2020 was er nog een afname met 27,3% op jaarbasis. In augustus 2020 daarentegen gingen 18,8% meer ondernemingen failliet dan in augustus 2019. In het tweede kwartaal van 2020 gingen in West-Vlaanderen op jaarbasis 64,3% minder jobs verloren ten gevolge van een faillissement. Ondanks een afname van het aantal faillissementen gingen in juli 2020 meer jobs verloren (+110% op jaarbasis). Niettegenstaande een toename van het aantal faillissementen in augustus 2020 gingen 9,3% minder jobs verloren. Er zijn echter een aantal elementen die een grote impact hebben op deze cijfers. Zo moet er rekening mee gehouden worden dat er een zekere vertraging is tussen de stopzetting van de economische activiteit en de faillietverklaring door de handelsrechtbank. Als gevolg daarvan is de economische impact ook met vertraging zichtbaar in de cijfers. Bovendien werkten veel ondernemingsrechtbanken en griffies door de COVID-19 crisis met een verminderde capaciteit en beperkten ze hun activiteiten. Daarnaast werd op 24 april 2020 een KB gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad dat resulteerde in de bevroering van de faillissementsprocedure voor de rechtbanken. Het doel van dit besluit was om bedrijven die vóór 18 maart 2020 in goede gezondheid verkeerden, te beschermen tegen de gevolgen van de COVID-19 crisis. Dit moratorium op faillissementen was van kracht tot en met 17 juni 2020.

In het tweede kwartaal van 2020 realiseerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen 17,8% minder omzet dan in het tweede kwartaal van 2019. De gevolgen van de COVID-19 crisis worden dus hier zichtbaar. Heel wat ondernemingen moesten immers verplicht de deuren sluiten of zagen de vraag aanzienlijk dalen, waardoor ze groot omzetverlies leden. In het tweede kwartaal van 2020 was de afname van de investeringen bij ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen (-17,8% op jaarbasis) nog groter dan in het eerste kwartaal. Ook hier laten de gevolgen van de COVID-19 crisis zich dus duidelijk voelen. Als gevolg van de aanhoudende onzekerheid en de dalende winstmarges, verwacht de NBB dat de investeringen van ondernemingen zich slechts zeer traag zullen herstellen. Uit de wekelijkse enquêtes van de NBB bleek begin juni dat bijna twee derde van de bevroegde ondernemingen aangeeft investeringen uit te stellen. De meerderheid gaf aan hiervoor nog geen nieuwe datum voorop te hebben gesteld.

Ondanks een toename in februari daalde het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in West-Vlaanderen in het eerste kwartaal van 2020 met 2,1% op jaarbasis. In april en mei 2020 waren er aanzienlijke afnames met respectievelijk 19,1% en 17,8%. De invloed van de COVID-19-crisis is dus ook duidelijk zichtbaar in de evolutie van het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik. Heel wat ondernemingen moesten immers verplicht de deuren sluiten.

Vlaams Gewest

Als gevolg van sterke afnames in april en mei – die bijna even groot waren als in West-Vlaanderen – daalde het aantal starters in Vlaanderen in het tweede kwartaal van 2020 met 18,9% op jaarbasis. De toenames op jaarbasis in juni en vooral juli (+17,8%) 2020 waren in het Vlaamse Gewest duidelijk groter dan in West-Vlaanderen. In het tweede kwartaal van 2020 was de afname van het aantal stopzettingen op jaarbasis (-17,5%) in Vlaanderen nog groter dan in West-Vlaanderen. In juli 2020 was de afname op jaarbasis in Vlaanderen (-19,5%) nagenoeg even groot als in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest lag de nettogroei in het tweede kwartaal van 2020 op jaarbasis 21,4% lager. Net als in West-Vlaanderen lag de nettogroei van ondernemingen in Vlaanderen in juli 2020 hoger dan in juli 2019 (+74,1%).

In het tweede kwartaal van 2020 telde Vlaanderen 45% minder faillissementen in vergelijking met het tweede kwartaal van 2019. Net als in West-Vlaanderen zag ook Vlaanderen het aantal faillissementen afnemen in juli (-29,6% op jaarbasis) en toenemen in augustus 2020 (+16% op jaarbasis). Als gevolg van een sterke toename in juni²² gingen in het Vlaamse Gewest in het tweede kwartaal van 2020 17,8% meer jobs verloren ingevolge een faillissement dan in het tweede kwartaal van 2019. Ook in juli (+11,4%) en vooral augustus 2020 (+175,5%) gingen in Vlaanderen op jaarbasis meer jobs verloren ingevolge een faillissement (cfr. supra).

In het Vlaamse Gewest was de afname van de omzet van grote ondernemingen in het tweede kwartaal van 2020 (-17,3% op jaarbasis) nagenoeg even groot als in West-Vlaanderen. Ook de afname van de investeringen bij ondernemingen met zetel in Vlaanderen was in het tweede kwartaal van 2020 (-17,5%) nagenoeg even groot als in West-Vlaanderen.

In het Vlaamse Gewest daalde het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in het eerste kwartaal van 2020 met 2,8% op jaarbasis. Ook in april (-14,6%) en mei 2020 (-13,8%) waren er aanzienlijke afnames, die evenwel iets kleiner waren dan in West-Vlaanderen.

²² Voornamelijk toe te schrijven aan de faillissementen van Swissport Belgium en Swissport Belgium Cleaning, beiden uit Zaventem.

Consumentenvertrouwen

Indicator	West-Vlaanderen				Vlaams Gewest			
	Kw 4 - 2019	Kw 1 - 2020	Kw 2 - 2020	Kw 3 - 2020	Kw 4 - 2019	Kw 1 - 2020	Kw 2 - 2020	Kw 3 - 2020
Vergunde woningen (nieuwbouw)	+	+	-		+	+	-	
Vergunde woningen (renovatie)	-	+	+		-	+	-	
Inschrijvingen nieuwe personenwagens	+	-	-	-	+	-	-	-
Inschrijvingen tweedehandspersonenwagens	+	-	-	+	+	-	-	+
Omzet kleinhandel	+	-	-		+	+	-	

(1) Onvolledige kwartalen zijn gemarkeerd.

West-Vlaanderen

Ondanks een toename in juni werden in het tweede kwartaal van 2020 in West-Vlaanderen 10,7% nieuwbouwwoningen minder vergund dan in het tweede kwartaal van 2019. De toename op jaarbasis in juni kon de afnames in april en mei compenseren, waardoor in het tweede kwartaal van 2020 in West-Vlaanderen 0,7% meer renovatiewoningen werden vergund in vergelijking met het tweede kwartaal van 2019. COVID-19 had ook een invloed op het aantal vergunde woningen. De regionale overheden beslisten immers om lopende openbare onderzoeken op te schorten tussen 24 maart en 24 april 2020, om niet gestarte openbare onderzoeken pas op te starten na 24 april 2020 en om de beslissingstermijnen bij lopende bouwaanvragen te verlengen.

In juli en september werden in West-Vlaanderen op jaarbasis meer nieuwe personenwagens ingeschreven, maar door de afname in augustus daalde het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in het derde kwartaal van 2020 globaal met 2,5% op jaarbasis. In West-Vlaanderen werden in het derde kwartaal van 2020 gemiddeld 16,7% meer tweedehandspersonenwagens ingeschreven.

De gevolgen van de COVID-19 crisis voor de kleinhandel vertalen zich in West-Vlaanderen in een omzetzdaling van 10,5% op jaarbasis in het tweede kwartaal van 2020. Ook in het eerste kwartaal van 2020 was er al een afname op jaarbasis, zij het iets beperkter (-3,9%).

Vlaams Gewest

In het Vlaamse Gewest daalde het aantal vergunde nieuwbouwwoningen op jaarbasis in zowel april, mei als juni 2020. De afname van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in het tweede kwartaal van 2020 (-8,9% op jaarbasis) was evenwel iets kleiner dan in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest kende het aantal vergunde te renoveren woningen een toename op jaarbasis in juni, maar deze kon de afnames in april en mei niet compenseren. In het tweede kwartaal van 2020 lag het aantal vergunde renovatiewoningen 1,7% lager dan in het tweede kwartaal van 2019.

In het Vlaamse Gewest daalde het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in zowel juli, augustus als september 2020. Hierdoor daalde het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in het derde kwartaal (-14% op jaarbasis) een stuk sterker dan in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest lag het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in het derde kwartaal van 2020 16,5% hoger dan in het derde kwartaal van 2019.

In tegenstelling tot in West-Vlaanderen bleef de invloed van de COVID-crisis op de kleinhandel in het Vlaamse Gewest beperkt. In het tweede kwartaal van 2020 kende de omzet in de kleinhandel een afname met 1,9% op jaarbasis. In het eerste kwartaal van 2020 was er zelfs nog een minieme toename met 0,4% op jaarbasis.

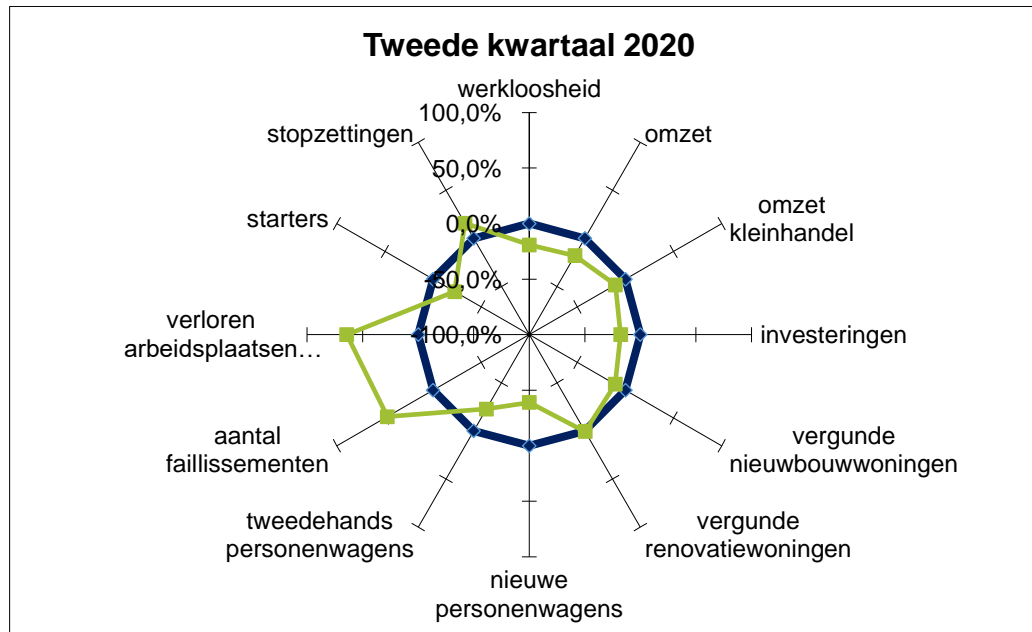
Radar van West-Vlaanderen

De radar van West-Vlaanderen²³ (zie figuur 25) toont de evolutie van de verschillende indicatoren in het tweede kwartaal van 2020 ten opzichte van het tweede kwartaal van 2019.

De invloed van COVID-19 is in het tweede kwartaal van 2020 al duidelijk af te lezen op deze radar. De indicatoren werkloosheid, omzet, omzet kleinhandel, investeringen, vergunde nieuwbouwwoningen, inschrijvingen van nieuwe en tweedehandspersonenwagens en starters evolueerden ongunstig. Van de vier indicatoren die nog gunstig evolueerden, is er voor drie van de vier indicatoren ook een verklaring gelinkt aan COVID-19, zoals het moratorium op de faillissementen en het vertraagd effect op de stopzettingen als gevolg van de steunmaatregelen van de overheid.

²³ De "radar van West-Vlaanderen" bestaat uit een assenstelsel waarop met een stip de waarden van verschillende indicatoren zijn weergegeven. De stippen zijn verbonden met een lijn. Zij vormen de "radar". Op de verticale as staat de schaalindeling ingetekend, die in feite de procentuele "verbetering" of "verslechtering" van de indicatoren weergeeft. Bij een stationaire toestand (0% groei) wordt een figuur verkregen zoals aangeduid door de centrale veelhoek. Bij een verbetering van de indicator liggen de waarden buiten de centrale veelhoek. Bij een verslechtering vallen de stippen binnen de centrale veelhoek. Als alle waarden in gunstige zin evolueren, dan is de radar groter dan de centrale veelhoek.

Figuur 25: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren in West-Vlaanderen in het tweede kwartaal van 2020 ten opzichte van het tweede kwartaal van 2019

Bron: VDAB, RVA, FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), FEBIAC, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

POM West-Vlaanderen
Koning Leopold III-laan 66
8200 Sint-Andries/Brugge
T 050 140 150

POWERED BY
POM